

Monitor leefbaarheid en veiligheid 2019

Inhoudsopgave

Samenvatting	3		
Inleiding	7		
1. Trends in stad, wijk en buurt	8		
1.1 Rapportcijfers voor Amersfoort, buurt en woning	9		
1.2 Gehechtheid aan de buurt	10		
1.3 Ontwikkeling van de buurt	11		
2. Sociale samenhang	13		
2.1 Sociale samenhang in de buurt	14		
2.2 Medeverantwoordelijkheid en participatie	15		
2.3 Bekendheid buurtbudget	16		
3. Voorvallen en buurtproblemen	18		
3.1 Vervelende voorvallen en misdrijven in de buurt	19		
3.2 Belangrijkste buurtproblemen	19		
3.3 Aandacht gemeente voor buurtproblemen	20		
4. Voorzieningen	21		
4.1 Tevredenheid winkels	22		
4.2 Speelmogelijkheden voor kinderen	22		
5. Verkeer en parkeren	23		
5.1 Parkeergelegenheid	24		
5.2 Verkeersveiligheid	25		
5.3 Geluidsoverlast door verkeer	27		
6. Beheer en onderhoud	28		
6.1 Fysieke overlast	29		
6.2 Onderhoud van de openbare ruimte	31		
6.3 Oordeel van groen en onderhoud per wijk	32		
7. Veiligheid en overlast	33		
7.1 Gevoel van veiligheid	34		
7.2 Achtergronden van onveiligheid	34		
7.3 Sociale overlast	36		
7.4 Bewoners actief voor de veiligheid	37		
7.5 Slachtofferschap	38		
7.6 Aangiftebereidheid	38		
7.7 Amersfoort vergeleken met andere steden	40		
Noten	41		
Bijlagen	42		

LEEFBAARHEID & VEILIGHEID 2020

VOORVALLEN & BUURTPROBLEMEN

In de lijst van buurtproblemen vraagt men meer aandacht voor zwerfvuil, terwijl hondenpoep, vandalisme en graffiti minder als probleem worden ervaren.

STAD- & BUURTOORDEEL

Amersfoorters waarderen hun stad met een 7,9: een vol punt meer dan 20 jaar geleden. De buurt/woonomgeving krijgt het rapportcijfer 7,4: een lichte stijging sinds 2000. Ook is een ruime meerderheid – 72% – gehecht aan zijn buurt.

VEILIGHEID & OVERLAST

Ongeveer 22% van de Amersfoorters voelt zich wel eens onveilig in de eigen buurt: een kleine verbetering sinds 2015. De ervaren overlast is niet veranderd. Wel ervaart men meer overlast van drugs en geluid.

BEHEER & ONDERHOUD

Driekwart van de Amersfoorters is tevreden over het onderhoud van de wijk en de hoeveelheid groen. Wat betreft het groenaanbod en het verwijderen van zwerfvuil is men wel iets kritischer geworden sinds 2015.

SOCIALE SAMENHANG

De mate van sociale samenhang is in de afgelopen jaren niet veranderd in Amersfoort. Deze is nog altijd het hoogst in Amersfoort-Zuid en in de dorpen Hoogland en Hooglanderveen.

VERKEER & PARKEREN

In de lijst van buurtproblemen staan parkeerverlast/gebrek aan parkeer ruimte op de eerste plaats, direct gevolgd door te hard rijden. De ergernis over parkeerproblemen lijkt sinds 2015 verder te zijn toegenomen.

Onderzoek & Statistiek, 2020

Samenvatting

In najaar 2019 heeft de gemeente Amersfoort onderzoek gedaan onder 4.200 Amersfoorters van 18 tot 85 jaar. Zij hebben een vragenlijst ingevuld over leefbaarheid, veiligheid, voorzieningen en onderhoud van de openbare ruimte. In dit rapport vindt u de uitkomsten van dit onderzoek, vergeleken met het onderzoek dat in 2015 en 2017 hierover is gehouden. In het eerste deel worden de belangrijkste resultaten beschreven; het tweede deel bevat een overzicht van alle cijfers voor Amersfoort evenals belangrijke cijfers per wijk.

Uitkomsten Amersfoort-breed

Waardering voor de stad neemt verder toe

Amersfoorters zijn in de afgelopen jaren hun stad steeds meer gaan waarderen: het rapportcijfer is in 2019 gestegen naar een 7,9, in vergelijking met 7,7 twee jaar geleden. Wanneer we het vergelijken met 20 jaar geleden, is het zelfs een vol punt meer. De waardering voor de woning (7,9) en de buurt/woonomgeving (7,4) is sinds 2017 gelijk gebleven, maar wat betreft het rapportcijfer voor de woning sinds 2000 flink gestegen.

Amersfoorters kritisch over verkeersveiligheid

Het oordeel over de verkeersveiligheid in de straat verandert weinig door de jaren heen. Het rapportcijfer blijft steken op een 6,4.

In de lijst van belangrijkste buurtproblemen nemen verkeersproblemen een belangrijke plaats in. Amersfoorters storen zich vooral aan te hard rijden, onoverzichtelijke verkeerssituaties en agressief rijgedrag.

Parkeerproblemen nemen toe

Parkeeroverlast en het gebrek aan parkeerruimte vormen nog altijd het belangrijkste probleem waarvoor men aandacht wil in de buurt. Het aandeel bewoners dat hier vaak overlast van ondervindt is zelfs verder

gestegen sinds 2015. Tegelijkertijd is een krappe meerderheid, 56%, nog altijd (zeer) tevreden over de parkeermogelijkheden in zijn buurt. Voor een relatief kleine groep Amersfoorters weegt deze overlast dus blijkbaar zwaar.

Fysieke overlast in de buurten verminderd, maar meer ergernis over zwervvuil

De fysieke overlast is in het afgelopen decennium duidelijk verminderd. Dit komt vooral, doordat Amersfoorters minder overlast ondervonden van hondenpoep, vernielingen en graffiti. Wel storen Amersfoorters zich de laatste jaren meer aan rommel op straat. In de lijst van buurtproblemen is zwervvuil gestegen naar de derde plaats van belangrijkste buurtproblemen.

Oordeel over het onderhoud van de wijk blijft overwegend positief

Zo'n driekwart van de Amersfoorters is tevreden over de hoeveelheid groen, de straatverlichting en het algemeen onderhoud van de wijk. Ook over het onderhoud van het groen, verhardingen en waterpartijen is een meerderheid tevreden. Kritischer is men over het verwijderen van zwervvuil. Sinds 2015 is de tevredenheid over het schoonhouden van straten en de hoeveelheid groen iets gedaald.

Meer drugsoverlast en overlast van geluid

Amersfoorters ervaren sinds 2017 iets meer overlast van handel en gebruik van drugs en van geluidsoverlast. Andere vormen van sociale overlast - burengerucht, openbare dronkenschap en overlast van jongeren en daklozen - zijn vrijwel niet veranderd.

Gevoel van veiligheid toegenomen

Ongeveer 22% van de Amersfoorters voelt zich wel eens onveilig in de eigen buurt. Dat is gelijk aan het niveau van 2017, maar iets gunstiger dan in 2015, toen nog een kwart zich wel eens onveilig voelde in de eigen buurt. Vooral jongeren, vrouwen en alleenstaanden, voelen zich vaker dan gemiddeld onveilig in hun buurt. De subjectieve veiligheid hangt

vooral samen met de sociale cohesie in de buurt, veel minder met feitelijke onveiligheid.

Criminaliteit en aangiftebereidheid dalen

In Amersfoort is al langere tijd sprake van een daling van de geregistreerde criminaliteit. In de registraties neemt vooral het aantal gewelds- en vermogensdelicten af. Tegelijkertijd is er - net als in Nederland als geheel - een tendens gaande dat men sinds 2015 minder snel aangifte doet van een misdrijf. Dat geldt voor autokraak, fietsdiefstal en pogingen tot woninginbraak. Dit betekent dat de dalende criminaliteitscijfers van de politie ten dele worden veroorzaakt door een afnemende aangiftebereidheid.

Als reden voor het afzien van aangifte, noemt men meestal dat dit teveel moeite kost en dat het toch niets oplevert. Soms ook zegt men dat het door de politie zelf werd afgeraden.

Uitkomsten en trends naar wijk

Tweedeling prioriteits- en beheerwijken blijft

Er blijft een duidelijk verschil in de ervaren leefbaarheid en veiligheid tussen enerzijds de prioriteitswijken (Soesterkwartier, De Koppel, Kruiskamp, Liendert, Schuilenburg en Randenbroek) en anderzijds de overige woonwijken. Dat is ondermeer zichtbaar in het rapportcijfer voor de buurt, de sociale samenhang en de ervaren onveiligheid en overlast.

Kruiskamp, Liendert en Schuilenburg: laagste cijfers, maar wel met perspectief

De wijken Kruiskamp, Liendert en Schuilenburg zijn de wijken met de laagste rapportcijfers voor de buurt en de woning, de minste sociale samenhang en men voelt zich er het vaakst onveilig in zijn of haar buurt. Ook ervaart men er relatief veel fysieke en sociale overlast in de vorm van woon-, drugs- en jongerenoverlast. Anderzijds is men redelijk positief over de verwachte ontwikkelingen in de wijk, vooral dankzij de geplande nieuwbouw, en ervaart men minder parkeerproblemen dan

gemiddeld. In Schuilenburg is men redelijk tevreden over de verkeersveiligheid. In Liendert en Kruiskamp is men positief over de winkelvoorzieningen in de buurt.

Soesterkwartier, De Koppel en Randenbroek: wijk met meerdere gezichten

De wijken Soesterkwartier, De Koppel en Randenbroek kennen - in vergelijking met de hiervoor genoemde wijken - hogere rapportcijfers voor de woning en de buurt en men voelt zich er ook relatief veilig. Wel ervaart men in De Koppel veel sociale overlast onder meer vanwege jongeren - en drugsoverlast. Soesterkwartier krijgt een matig oordeel op gebied van verkeersveiligheid en men ervaart er veel fysieke overlast (onder meer vanwege zwerfvuil en hondenpoep). Voor deze wijken geldt dat er grote verschillen zijn per buurt. Zo worden vooral de Rivierenwijk (Soesterkwartier), het Gildekwartier (De Koppel), Willem-III en omgeving Randenbroekerweg gewaardeerd als woonbuurten.

Stadskern en Zonnehof: prettige woonsfeer ondanks overlast en verkeersonveiligheid

De Stadskern heeft als uitgaansgebied met het aangrenzende Zonnehof te maken met allerlei vormen van sociale overlast en men is er kritisch over het groen, de verkeersveiligheid en parkeeroverlast. Toch wordt dit gebied juist gewaardeerd als woongebied, vanwege de nabijheid van allerlei voorzieningen en de levendige sfeer.

Amersfoort-Zuid: groen en sfeervol

Amersfoort-Zuid en in het bijzonder Berg-Noord onderscheidt zich in positieve zin van het stadsgemiddelde. Dit blijkt vooral uit hoge rapportcijfers voor woning en buurt en hoge scores op sociale samenhang, gehechtheid aan de buurt en beperkte fysieke overlast. Op de lijst van buurtproblemen staan parkeeroverlast/gebrek aan parkeerruimte en te hard rijden hoog genoteerd. Men voelt zich doorgaans veilig in de buurt en de ervaren sociale overlast is - met uitzondering van Vermeerkwartier - gering.

Rustenburg, Schothorst en Zielhorst: prettig wonen, maar zorgen over de toekomst

Deze wijken die dateren uit de jaren 70 en 80 kenmerken zich door een hoog aandeel eengezinswoningen en oudere tweepersoons huishoudens of alleenstaanden.

De waardering van het woonklimaat en de sociale samenhang ligt er rond of iets boven het Amersfoortse gemiddelde. Wel zijn er relatief veel mensen die verwachten dat hun buurt er in de komende jaren op achteruit zal gaan. Dat heeft vooral te maken met het verouderen van woningen en voorzieningen. Vooral in Schothorst is men wat kritischer over het onderhoud en ervaart men fysieke overlast.

Kattenbroek, Nieuwland en Vathorst: aangenaam en veilig wonen

De wijken Kattenbroek en Nieuwland dateren van de jaren 90 en Vathorst is vanaf 2000 in ontwikkeling. Het zijn echte gezinswijken met rapportcijfers rond of iets boven het stedelijke gemiddelde. Men voelt zich er doorgaans veilig en ervaart weinig overlast.

Wel is de sociale cohesie en de gehechtheid aan de wijk er wat minder dan in de wat oudere wijken.

Hoogland en Hooglanderveen: veel sociale samenhang

De dorpen Hoogland en Hooglanderveen hebben er in het kader van de groeistadtaak ook veel nieuwe woningen bij gekregen. Toch hebben zij hun dorpskarakter weten te behouden en kenmerken zij zich door veel sociale samenhang en een actieve gemeenschap. Men voelt zich er relatief veilig en er is weinig sprake van sociale overlast en fysieke overlast.

Slotbeschouwing

Aantrekkelijke stad

Amersfoort toont zich wederom een stad waar het in het algemeen prettig wonen en verblijven is.

De stad wijkt vaak in positieve zin af van andere middelgrote steden. De recent uitgebrachte Veiligheidsmonitor laat opnieuw zien dat Amersfoorters zich in het algemeen veiliger voelen en minder fysieke overlast ervaren. Wel zijn de verschillen met andere steden kleiner geworden. Zo is de criminaliteit in Amersfoort tegenwoordig vergelijkbaar met andere steden. Wel ligt hier het aandeel woninginbraken boven het gemiddelde. Verder vormt de dalende aangiftebereidheid een aandachtspunt, een trend waarin Amersfoort overigens niet afwijkt van andere steden.

Achterstandswijken en -groepen

Het onderzoek laat vooral geografische verschillen zien binnen Amersfoort. Verschillen die tot uiting komen in de prioriteits- en beheerwijken, maar soms ook dwars door wijken heenlopen.

Deze verschillen tonen zich niet alleen in ervaren woontevredenheid, overlast en sociale cohesie. De prioriteitswijken en -buurten onderscheiden zich doorgaans door lagere inkomens, grotere afhankelijkheid van uitkeringen, meer gezondheidsproblemen, een kleiner sociaal netwerk en daarmee in het algemeen door een grotere kwetsbaarheid.

De problemen waarmee men in het dagelijks te kampen heeft, vormen op zichzelf weer een bron van stress en een gevoel weinig grip te hebben op het eigen leven. Deze gevoelens van onmacht kunnen ook weer leiden tot een gevoel van onveiligheid.

Inleiding

Aanleiding

De monitor Leefbaarheid en Veiligheid maakt sinds 1997 elke twee jaar deel uit van de Stadspeiling in Amersfoort. De uitkomsten vormen een belangrijke bouwsteen voor de verantwoording van het lokale beleid op het gebied van veiligheid, stedelijk beheer en het sociaal domein. Het levert informatie op om beter prioriteiten te kunnen stellen in beleidskeuzes.

Team Veiligheid van de afdeling BSV en de afdeling Stedelijk Beheer hebben O&S gevraagd dit onderzoek weer uit te voeren. Voor een groot deel gaat het om een herhaling van de monitor Leefbaarheid en Veiligheid uit eerdere jaren, om zo trends in de tijd te kunnen volgen.

Dataverzameling en respons

De dataverzameling van de monitor Leefbaarheid en Veiligheid is gehouden van medio september tot eind oktober 2019. Hiervoor is een gestratificeerde steekproef getrokken uit de Basisregistratie Personen (BRP) van 10.000 Amersfoorters van 18 tot en met 84 jaar, met uitsluiting van de bevolking in instellingen en tehuizen. Deze Amersfoorters werden uitgenodigd om digitaal of op papier de vragenlijst in te vullen. Dit leverde een respons op van 42,5% (4250 ingevulde vragenlijsten).

Weging van de resultaten

De respons vormt geen exacte afspiegeling van de populatie. Zo bleken jongeren, alleenstaanden en mannen ondervertegenwoordigd te zijn in de respons. Om te bereiken dat de uitkomsten een betere afspiegeling vormen van de bevolking, zijn de onderzoeksuitkomsten gewogen naar wijk, leeftijd, geslacht en type huishouden.

Betrouwbaarheid en significantie

Aangezien het onderzoek is gebaseerd op een steekproef, zijn kleine gemeten verschillen niet altijd statistisch significant. 'Significant' betekent dat de kans dat een verschil tussen twee percentages of gemiddelden op toeval berust kleiner is dan 5%. In dit rapport zijn vooral de significante verschillen beschreven ten opzichte van 2015 en 2017. In de vragenlijst zijn de cijfers van 2017 en 2019 opgenomen en is met een asterisk (*) aangegeven als de verschillen significant zijn.

1. Trends in stad, wijk en buurt

→ Amersfoort-Centraal

- Amersfoortse burgers oordelen steeds positiever over hun stad. Het rapportcijfer is verder gestegen naar gemiddeld een 7,9.
- Ook de buurt en de woning is men in de afgelopen jaren iets beter gaan waarderen. Bijna driekwart voelt zich (zeer) gehecht aan de eigen buurt.
- Er bestaan nog wel grote verschillen in rapportcijfers voor buurt en woning. Het Soesterkwartier en de vroegnaoorlogse wijken scoren veel lager dan de wijken in Amersfoort-Zuid en -Noord.
- Wel is men in de wijken die lager scoren optimistischer over de toekomst dan in de meeste wijken in Amersfoort-Noord.

Dit hoofdstuk beschrijft hoe Amersfoort in het algemeen hun stad, buurt en woning beoordelen en welke ontwikkeling ze verwachten voor hun buurt. Bij de beschrijving van de wijken is soms onderscheid gemaakt naar prioriteitswijken en overige wijken. Bij prioriteitswijken gaat het om wijken, waar relatief veel bewoners in een zwakke sociaal-economische situatie verkeren en die daarom extra aandacht behoeven vanuit beleid.

1.1 Rapportcijfers voor Amersfoort, buurt en woning

Amersfoort stijgt verder in populariteit

Amersfoorters beoordelen hun stad gemiddeld met een 7,9. Slechts 4% geeft een onvoldoende. Het oordeel over de stad is in de afgelopen decennia flink verbeterd en ook sinds 2017 is het oordeel weer verder gestegen (zie figuur 1).

De hogere waardering komt vooral, doordat men vindt dat de stad meer te bieden heeft en levendiger is geworden. Dat is te zien aan de groei van het aantal evenementen en de toename van bezoekers in horeca en andere voorzieningen.

Voorals bewoners van de binnenstad zijn positief over de stad (8,2). Iets kritischer, maar nog altijd overwegend positief zijn de bewoners van de dorpen Hoogland en Hooglanderveen met een gemiddeld rapportcijfer van 7,5.

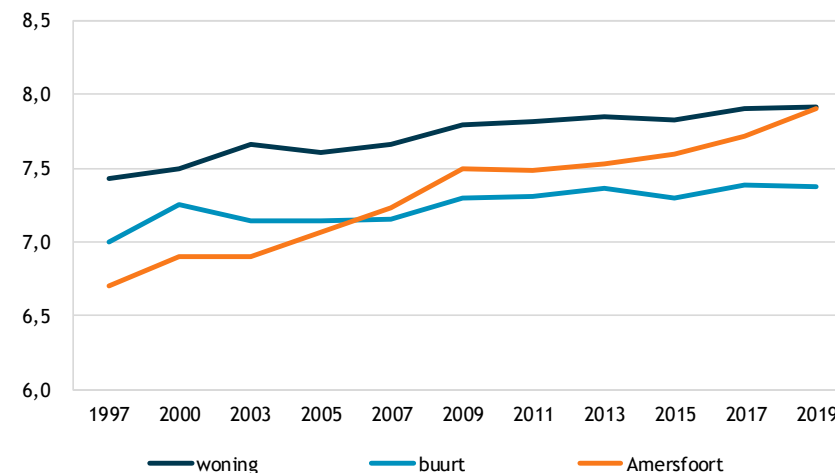
Ruime voldoende voor eigen buurt

In 2019 beoordelen Amersfoorters de eigen buurt en woonomgeving - net als in 2017 - met gemiddeld een 7,4. Ook hier is - als we over een langere periode terugkijken - sprake van een verbetering in waardering.

Het oordeel zegt zowel iets over het sociale klimaat en de sfeer in de buurt, als over de fysieke kant, bijvoorbeeld de aanwezigheid van groen in de woonomgeving. Ook is er een samenhang met eigendomsverhouding

van de woning. Eigenaar-bewoners zijn doorgaans positiever over hun buurt dan huurders.

Figuur 1: Rapportcijfers voor Amersfoort, buurt en woning

Bron: O&S Amersfoort

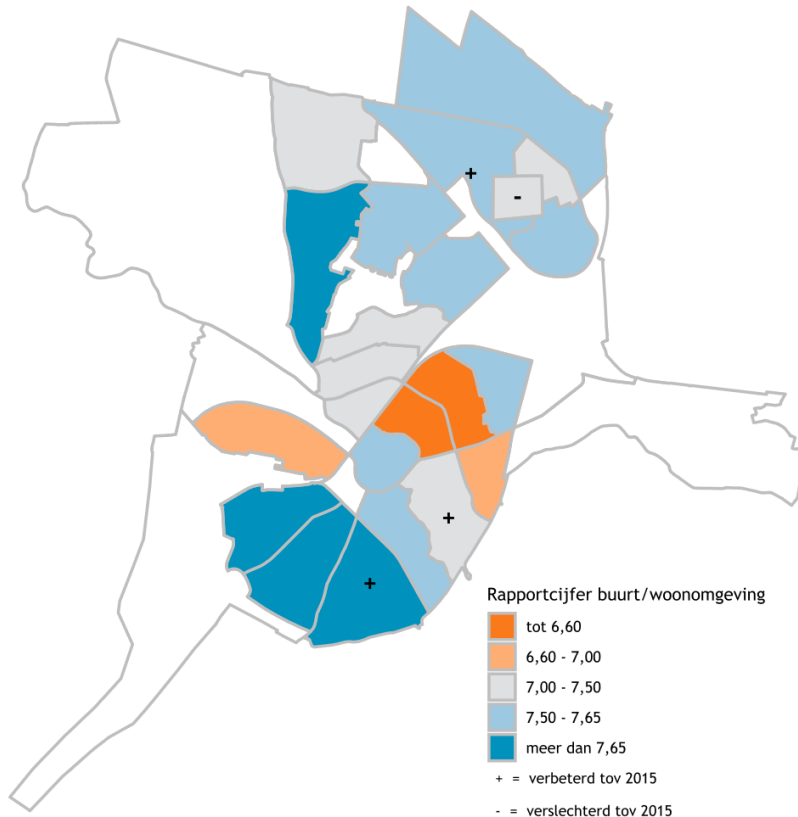
Beter oordeel over Vermeerkwartier, Nieuwland en Vathorst

De Berg-Noord wordt het best beoordeeld (8,4). Ook de Berg-Zuid (7,9), Leusderkwartier (7,8), Hoogland (7,7) krijgen een relatief hoog cijfer. De prioriteitswijken - met uitzondering van Randenbroek - krijgen een veel lager oordeel. Vooral de buurten in Liendert en Kruiskamp worden relatief matig beoordeeld. De bewoners geven een rapportcijfer van gemiddeld 6,6 (zie figuur 2).

Vergeleken met 2015 zijn de bewoners van Randenbroek en Leusderkwartier hun buurt als iets beter gaan beoordelen. Die verbetering trad vooral vanaf 2017 in. Bij Vathorst-De Velden is de

Figuur 2: Rapportcijfer buurt/woonomgeving

Bron: O&S Amersfoort

situatie sinds 2015 licht verbeterd en daarna gelijk gebleven. Vathorst-De Bron komt juist iets lager uit de bus sinds 2017.

Woning gemiddeld met 7,9 beoordeeld

Amersfoorters geven hun woning gemiddeld een 7,9. Dat is hetzelfde cijfer als in 2017. Als we over langere tijd terugkijken is ook hier sprake van een verbetering. Een beperkt deel (4%) beoordeelt zijn of haar woning met een onvoldoende.

Tussen wijken bestaan soms behoorlijke verschillen. In prioriteitswijken worden woningen lager beoordeeld. Zo krijgen de woningen in Liendert en Kruiskamp gemiddeld het laagste cijfer (7,3)- al gaat het nog steeds om ruime voldoendes. Woningen in de Berg-Noord worden het hoogst beoordeeld (8,4). Ook in wijken met relatief veel nieuwbouw (Vathorst: 8,3) of een hoog aandeel koopwoningen, zoals Hoogland, Hooglanderveen, krijgen woningen gemiddeld hoge cijfers. Vergeleken met 2015 worden de woningen in De Koppel, Randenbroek en Leusderkwartier beter beoordeeld. De verbetering in Leusderkwartier trad vooral in vanaf 2017. Voor de andere wijken was dat al eerder.

1.2 Gehechtheid aan de buurt

Er verandert weinig aan de gehechtheid aan de eigen buurt. Net als in 2015 en 2017, voelt bijna driekwart van de Amersfoorters zich (zeer) gehecht aan de eigen buurt. Bewoners van Berg-Noord en Leusderkwartier zijn het meest gehecht aan hun buurt. Ook bewoners van de andere wijken in Amersfoort-Zuid, de binnenstad, Hoogland, Hooglanderveen en Zielhorst voelen zich bovengemiddeld aan hun buurt gehecht.

Van alle Amersfoortse wijken is de binding met de buurt het minst in Schuilenburg en Liendert.

Bewoners van Leusderkwartier zijn zich tussen 2015 en 2019 iets meer gaan hechten aan de buurt.

1.3 Ontwikkeling van de buurt

Merendeel verwacht geen verandering van de buurt

Circa 18% van de Amersfoorters verwacht dat hun buurt er in de komende jaren op vooruit zal gaan, terwijl 15% verwacht dat het er minder op zal worden. De meeste Amersfoorters verwachten dus dat er weinig zal veranderen, of hebben er geen oordeel over.

Prioriteitswijken meest positief over ontwikkelingen

Inwoners van Soesterkwartier, Kruiskamp, Liendert, Schuilenburg en Leusderkwartier zijn het positiefst over de ontwikkelingen voor de komende jaren. Bewoners van Amersfoort-Noord - en met name van de wijken Schothorst-Noord - zijn vaker van mening dat hun buurt erop achteruit zal gaan.

Gentrificatie

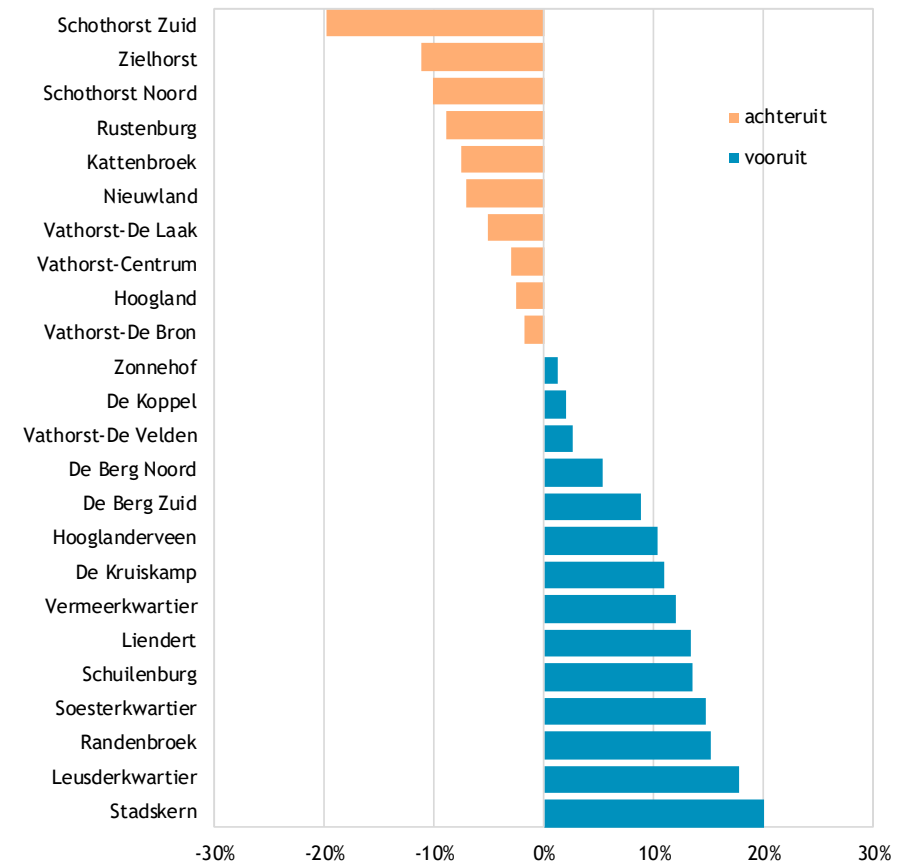
In het onderzoek hebben we aan de Amersfoorters ook gevraagd waarom men verwacht dat de buurt erop voor- of achteruit gaat. In Soesterkwartier, Kruiskamp, Liendert en Schuilenburg noemt men vooral de positieve ontwikkelingen op de woningmarkt: nieuwbouw en renovatie verbeteren het aanzien van de buurt, maar leiden ook tot de vestiging van jonge, en koopkrachtige huishoudens, waardoor de buurt erop vooruit gaat. Deze opwaardering (gentrificatie) van buurten leidt er overigens wel toe dat lagere inkomensgroepen verdreven worden, zoals blijkt uit de ontwikkeling van inkomens.

Ook de met nieuwbouw samenhangende verwachte verbetering in voorzieningen, zoals nieuwe winkels, speelplekken en scholen, ziet men als een positieve ontwikkeling voor de buurt.

Verrommeling, normvervaging en achteruitgaan van voorzieningen in nieuwere wijken

De bewoners van de noordelijke wijken, en met name Schothorst-Noord, Zielhorst en Kattenbroek en Nieuwland, zijn gemiddeld iets pessimistischer over de ontwikkelingen in de buurt. Men geeft daar zeer uiteenlopende verklaringen voor. Er zijn zorgen over de voorzieningen

Figuur 3: Verwachte ontwikkeling van de buurt (% verwacht vooruitgang - % achteruitgang)

Bron: O&S Amersfoort

(winkels, groen, speelplekken) die verouderen. Ook de verwachte verandering van de bevolkingssamenstelling is aanleiding voor twijfel over de toekomstige ontwikkeling. Een deel van de bewoners is bang dat

er daardoor minder aandacht zal zijn voor de tuin, de leefomgeving en voor elkaar. In de wijken rondom Park Schothorst ziet men in de plannen om in het park appartementen te bouwen een bedreiging van de leefbaarheid.

2. Sociale samenhang

- De sociale samenhang is niet in alle wijken even sterk. De buurten in Amersfoort-Zuid, Hoogland en Hooglanderveen kennen een relatief sterke sociale samenhang. In Kruiskamp, Liendert en Schuilenburg is die juist zwakker.
- Driekwart van de Amersfoorters voelt zich medeverantwoordelijk voor de leefbaarheid in hun wijk. Iets meer dan de helft van de burgers zegt ook wel eens actief te zijn met het verbeteren van de leefbaarheid in de buurt. Het gaat daarbij vooral om het helpen van buren en het schoonhouden van de stoep.
- Ongeveer 57% van de Amersfoortse bevolking heeft wel eens van het buurtbudget gehoord. Dit aandeel ligt lager dan voorgaande jaren. Het lijkt of er steeds minder mensen mee bekend zijn. Bewoners van prioriteitswijken en Vathorst weten het minst vaak van het bestaan van een buurtbudget.

2.1 Sociale samenhang in de buurt

Sociale samenhang vergelijkbaar met 2015 en 2017

De sociale samenhang in een wijk hebben we gemeten aan de hand van een aantal stellingen, waarvan we de antwoorden hebben vertaald in een score op een schaal van 0 (= geen enkele samenhang) tot 10 (maximale samenhang). Voor 2019 lag deze score voor sociale samenhang op 6,3. De sociale samenhang ligt daarmee op hetzelfde niveau als eerdere jaren. Ten opzichte van 2015 zijn er wel kleine verschillen. Zo is het aandeel bewoners dat vindt dat de mensen in deze buurt elkaar nauwelijks kennen licht gestegen.

Achtergronden van sociale samenhang

De sociale cohesie blijkt onder meer samen te hangen met het soort woningen in de wijk. Waar huurappartementen domineren is de sociale samenhang minder sterk. In wijken met veel (huur)flats is de doorstroming groter, waardoor bewoners ook minder gelegenheid hebben

om elkaar beter te leren kennen en de tijd te krijgen om zich thuis te voelen. Het kan ook zijn dat de sociale samenhang zwakker is juist omdat men dicht op elkaar woont. Waar men meer elkaars aanwezigheid ervaart, is de behoefte aan privacy wellicht groter. Ook een grote verscheidenheid aan culturele en etnische achtergronden (andere taal of gewoontes) maken een hecht contact lastiger.

Overigens moeten we een lagere score voor sociale samenhang niet enkel als negatief beoordelen. Meer sociale samenhang betekent ook meer sociale controle, en niet iedereen is daar van gecharmeerd.

Verschillen in sociale samenhang tussen wijken

De sociale samenhang is niet in alle wijken even sterk (zie figuur 4). De sociale samenhang is het sterkst in Amersfoort-Zuid en in de dorpen Hoogland en Hooglanderveen. De wijken De Koppel, Kruiskamp, Liendert en Schuilenburg scoren het laagst op sociale cohesie.

Tabel 1: Stellingen over sociale samenhang

(% mee eens)	2015	2017	2019
De mensen in deze buurt kennen elkaar nauwelijks	20%	20%	*23%
De mensen gaan in deze buurt op een prettige manier met elkaar om	69%	68%	70%
Ik woon in een gezellige buurt waar veel saamhorigheid is	39%	38%	38%
Ik voel mij thuis bij de mensen die in deze buurt wonen	70%	69%	69%
Het is vervelend om in deze buurt te wonen	4%	3%	3%
Ik heb veel contact met andere buurtbewoners	42%	39%	40%
Ik zou meer contact willen hebben met buurtbewoners	22%	22%	22%
De mensen hier zijn erg betrokken bij de buurt	35%	34%	36%
Kengetal 'sociale samenhang'	6,4	6,3	6,3

Toelichting: De percentages tonen het aandeel mensen dat het (helemaal) eens is met de stelling en zijn inclusief geen mening / weet niet.

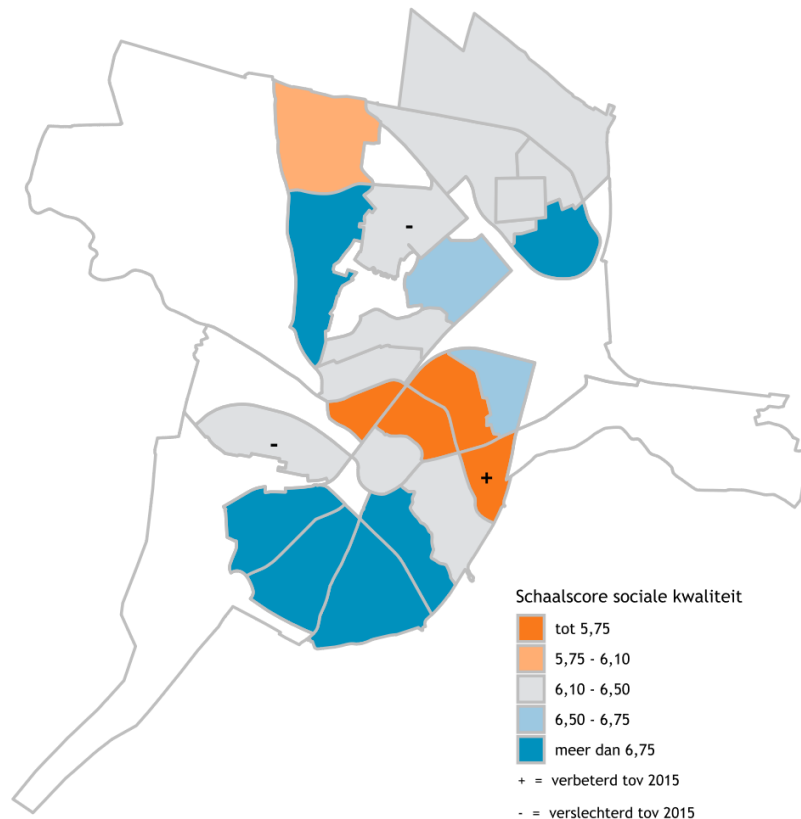
Het kengetal 'sociale samenhang' is berekend op basis van de eerste vier stellingen in de tabel. Dit kengetal is een score (geen rapportcijfer!) die varieert van 0 (=geen samenhang) tot 10 (=veel samenhang).

* het verschil met het voorgaande jaar is statistisch significant.

Bron: O&S Amersfoort

Figuur 4: Schaalscore sociale kwaliteit

Toelichting: het kengetal 'sociale samenhang' is een score berekend op basis van vier stelling. De varieert van 0 (=geen samenhang) tot 10 (=veel samenhang).
Bron: O&S Amersfoort

In Schuilenburg is ten opzichte van 2015 de situatie verbeterd. In Soesterkwartier en Kattenbroek juist iets verslechterd. Deze trends zijn vooral vanaf 2017 zichtbaar.

2.2 Medeverantwoordelijkheid en participatie

Meeste inwoners voelen zich medeverantwoordelijk voor de leefbaarheid

Ruim driekwart van de Amersfoorters (77%) voelt zich medeverantwoordelijk voor de leefbaarheid in de buurt. Dit is iets lager dan de 81% die in eerdere jaren werd gemeten. Inwoners van het Bergkwartier voelen zich het meest verantwoordelijk (86%). In De Koppel, Kruiskamp en Schuilenburg is dit het minst: minder dan 70%.

... en meer mensen actief voor leefbaarheid buurt

In het onderzoek is gevraagd of men actief is om de leefbaarheid in de buurt te verbeteren. Meer dan de helft van de Amersfoorters - 54% - zegt daar zelf op een of andere manier een bijdrage aan te leveren. Het gaat dan vooral om het helpen van burens en omwonenden, en om het opruimen van zwerfafval (figuur 5).

Een kleiner deel is wel eens actief met het helpen organiseren van een bewonersactiviteit, of heeft meegedacht of meegeholpen met andere bewoners of met de gemeente over de inrichting van de buurt of straat.

Actieve betrokkenheid bij de leefbaarheid manifesteert zich op veel terreinen, zo blijkt uit de opsomming die bewoners zelf geven. Het gaat dan bijvoorbeeld om 'het goede voorbeeld geven', het lidmaatschap van Whatsappgroep in mijn buurt, het melden van een kapotte straatlantaarn of het schoonhouden van de stoep. De scores zijn vrijwel gelijk aan die van 2017.

De meest actieve bewoners vinden we in Amersfoort-Zuid. In Liendert en Schuilenburg is men minder actief: gemiddeld noemt 45% zich wel eens actief in het verbeteren van de leefbaarheid in de buurt.

Aandeel vrijwilligers hoogst bij senioren, gezinnen en hoger opgeleiden

Het aandeel mensen dat in het afgelopen jaar actief was als vrijwilliger bleef vrij constant op 38% in de afgelopen jaren. Daarmee lijkt de lange-

termijntrend van groei (in 2005 was het aandeel nog 25%) tot staan te zijn gebracht.

Figuur 5: Bent u actief om de leefbaarheid van uw buurt te verbeteren?

Bron: O&S Amersfoort

Veertigers, jonge senioren (65-75 jaar) en mensen met een hogere opleiding doen relatief veel vrijwilligerswerk. Opvallend is dat ook in gezinnen met kinderen het percentage vrijwilligers iets hoger ligt dan gemiddeld. Dit komt waarschijnlijk doordat veel vrijwilligerswerk gevraagd wordt op de scholen en sportverenigingen van de kinderen.

Het aandeel vrijwilligers is relatief hoog in wijken met meer sociale cohesie en een actief verenigingsleven, zoals in de dorpen Hoogland en Hooglanderveen.

Ten opzichte van 2015 zien we kleine verschuivingen. Zo is er een daling van het aandeel vrijwilligers in Kattenbroek en een toename in Schothorst-Noord en Zielhorst. Mogelijk dat een veranderende bevolkingssamenstelling van invloed is op deze trend.

Profiel van de participerende burger: van middelbare leeftijd en goed opgeleid

Het gemeentelijke beleid is er meer en meer op gericht bewoners te betrekken bij plannen voor de buurt en te stimuleren zelf actief te zijn voor de leefbaarheid. Die aanpak past bij een terugtrekkende overheid die minder stuurt en meer faciliteert en ruimte geeft aan bewonersinitiatieven.

Zo'n participerende burger is te typeren als:

- Iemand die veel contacten heeft in de buurt;
- Die zich medeverantwoordelijk voelt voor de leefbaarheid in de buurt;
- Die actief is om de leefbaarheid en of veiligheid in de buurt te verbeteren;
- Die actief is als vrijwilliger.

De participerende burger is goed vertegenwoordigd onder hoger opgeleiden van middelbare leeftijd. Jongeren, 75-plussers, laag opgeleiden en alleenstaanden zijn het minder vaak.

Geografisch gezien vinden we de meeste 'actieve en betrokken burgers' in Amersfoort-Zuid en in de dorpen, Hoogland en Hooglanderveen. Dit hangt deels samen met de samenstelling van de bevolking, maar waarschijnlijk ook met het dorpse karakter, waar de onderlinge betrokkenheid van oudsher sterker is dan in de stad.

2.3 Bekendheid buurtbudget

De gemeente stelt jaarlijks voor elke wijk geld beschikbaar om het leefklimaat te verbeteren. Bewoners die een goed idee hebben, kunnen een aanvraag indienen en geld krijgen uit dit zogenaamde buurtbudget. We hebben de Amersfoorters gevraagd of zij het buurtbudget kennen. Ruim de helft (57%) kent het buurtbudget. Ten opzichte van 2015 en 2017 is dit een duidelijke daling (respectievelijk 67% en 63%). De bekendheid van het buurtbudget verschilt sterk per wijk. In Hoogland en

Schothorst is meer dan 70% bekend met het bestaan ervan. In Soesterkwartier en Liendert weet minder dan de helft van het bestaan en in Vathorst is dat met 40% nog wat minder. Bij de verdeelsleutel van budgetten wordt onderscheid gemaakt naar beheer- en prioriteitswijken.

De bekendheid van de buurtbudgetten ligt iets lager in de prioriteitswijken (55%) dan in de beheerwijken (59%). Maar het verschil tussen de twee typen wijken is afgenomen. In 2017 was de verhouding tussen beheer- en prioriteitswijken nog 65% om 57%.

3. Voorvallen en buurtproblemen

- Parkeerverlast en het gebrek aan parkeerruimte is voor Amersfoorters het belangrijkste aan te pakken probleem. Te hard rijden staat op twee, en rommel op straat op drie.
- In vergelijking met 2015 zijn rommel op straat en drugsoverlast volgens Amersfoorters een groter probleem geworden. Hondenpoep, graffiti, vernielingen en fietsdiefstal roepen anno 2019 juist minder ergenis op.
- Een kwart van de Amersfoorters vindt dat de gemeente (te) weinig aandacht heeft voor problemen in de buurt. Vooral bewoners van de binnenstad, Kruiskamp en Liendert zijn kritisch over de rol van de gemeente (of politie).

3.1 Vervelende voorvallen en misdrijven in de buurt

Parkeerproblemen komen het vaakst voor

In het onderzoek is gevraagd welke vervelende voorvallen en misdrijven in de eigen buurt voorkomen. Op een lijst van 23 items konden bewoners aangeven of specifieke voorvallen 'vaak', 'soms' of '(bijna) nooit' voorkomen. Parkeeroverlast en gebrek aan parkeerruimte is het meest gesignaleerde probleem: een op de drie Amersfoorters geeft aan dat hier in hun buurt vaak sprake van is. Te hard rijden in de straat is een vrijwel even groot probleem (33% 'komt vaak voor') net als rommel op straat (30%). Daarmee is de top drie sinds 2015 veranderd. Indertijd stond hondenpoep op één, te hard rijden op plaats twee en parkeerproblemen op drie.

Vaker onoverzichtelijke verkeerssituaties, minder last van vernielingen en graffiti

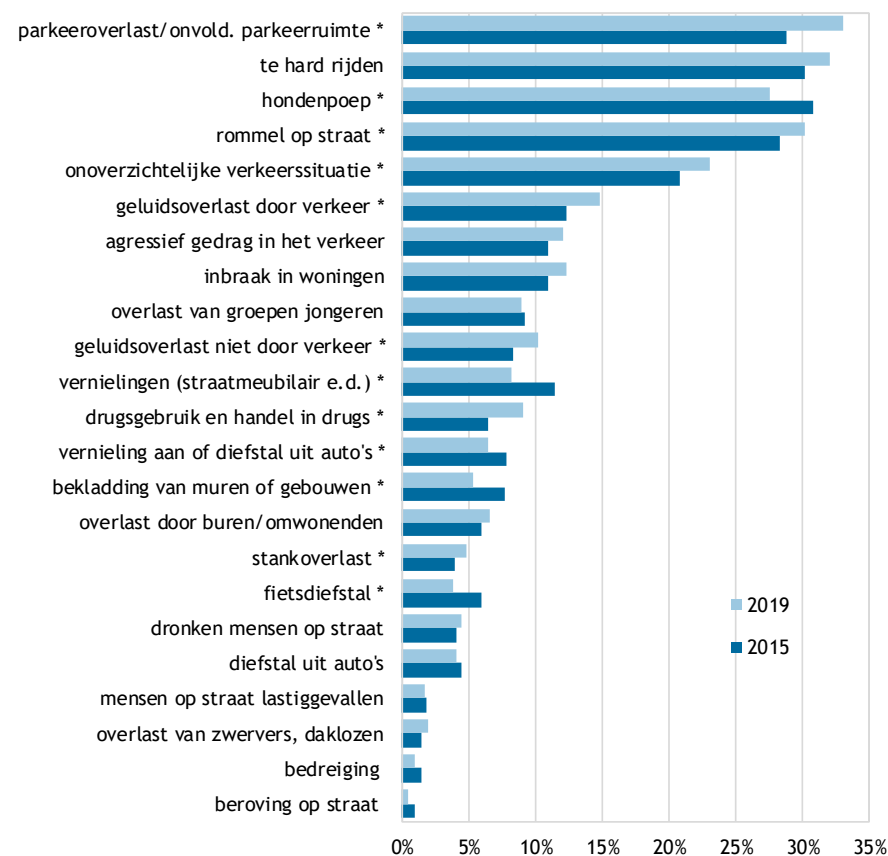
Vergeleken met 2015 ervaren Amersfoorters dus vaker parkeerproblemen. Ook problemen met onoverzichtelijke verkeerssituaties, geluidsoverlast en handel en gebruik van drugs komen vaker voor. Van fietsdiefstal, vernielingen en graffiti hebben de Amersfoorters juist minder last. In hoofdstuk 6 gaan we op verkeer- en parkeerproblemen wat dieper in.

3.2 Belangrijkste buurtproblemen

Parkeeroverlast en te hard rijden belangrijkste buurtproblemen

Het feit dat iets vaak voorkomt, hoeft nog niet te betekenen dat men er veel overlast van ervaart. In het onderzoek is ook gevraagd wat de belangrijkste problemen in de woonbuurt zijn die met voorrang moeten worden aangepakt. Bij deze vraagstelling ziet de top-tien er net iets anders uit dan het % 'komt vaak voor' (tabel 2).

Figuur 6: Voorvallen en misdrijven in de buurt (% 'komt vaak voor')

* statistisch significant verschil tussen 2015 en 2019

Bron: O&S Amersfoort

Tabel 2: Belangrijkste buurtproblemen (top 10)

	Probleem (positie 2015)	% belangrijkste probleem		% voorval 'komt vaak voor'	
		2015	2019	2015	2019
1	Parkeeroverlast -problemen (1)	13,3%	15,0%	28,9%	*33,1%
2	Te hard rijden (2)	11,3%	11,3%	30,2%	31,1%
3	Rommel op straat (7)	4,8%	*8,8%	28,6%	*30,2%
4	Hondenpoep (3)	7,6%	7,4%	30,8%	*27,6%
5	Woninginbraak (5)	6,0%	6,7%	10,9%	12,3%
6	Onoverzichtelijk verkeer (4)	7,0%	5,9%	20,8%	*23,1%
7	Overlast van jongeren (6)	4,9%	*3,8%	9,2%	8,9%
8	Geluidsoverlast door verkeer (8)	2,9%	3,7%	12,3%	*14,8%
9	Drugsoverlast (10)	2,0%	*3,2%	6,5%	*9,1%
10	Overlast door omwonenden (9)	2,5%	2,5%	6,0%	6,6%

* statistisch significante toe- of afname ten opzichte van 2015

Bron: O&S Amersfoort

Meer aandacht gewenst voor zwerfvuil

In de top tien van belangrijkste buurtproblemen zien we in vergelijking met 2015 een paar kleine verschuivingen. Rommel op straat is gestegen van de zevende naar de derde plek. Onoverzichtelijke verkeerssituaties en overlast van (groepen) jongeren zijn juist minder prominente problemen geworden. Verder zijn er nu wat meer Amersfoorters die aandacht willen voor de aanpak van geluidsoverlast door verkeer, drugsoverlast en stankoverlast (houtrook). Een overzicht van alle buurtproblemen, voor Amersfoort totaal en per wijk, staat in bijlage 2 en 3. Een verdere uitwerking is gegeven in de hoofdstukken 5, 6 en 7.

Weinig overlast in Hoogland en Rustenburg

Niet alle Amersfoorters zien problemen in hun buurt. Ruim 16% van de bewoners zegt op geen enkel van de voorgeschatelde probleemterreinen overlast te ervaren. Vooral in Rustenburg en Hoogland is dat het geval. In Soesterkwartier en De Koppel zeggen juist relatief veel inwoners op een

of andere manier overlast van iets te hebben. De mate waarin men overlast ervaart heeft ook een relatie met de leeftijd. Ouderen, en met name de 75-plussers (ook wel aangeduid als de stille generatie) zien weinig buurtproblemen. Wijken waar relatief veel ouderen wonen (zoals Rustenburg), lijken daardoor ook minder problemen te kennen.

3.3 Aandacht gemeente voor buurtproblemen

Kwart bewoners vindt dat de gemeente weinig aandacht heeft voor buurtproblemen

Bijna een kwart van de Amersfoorters (23%) vindt dat de gemeente te weinig aandacht heeft voor de problemen in hun buurt. Dat is een lichte afname ten opzichte van 2015, toen zo'n 26% deze mening was toegedaan. Het aandeel mensen dat vindt dat de gemeente (meer dan) voldoende aandacht heeft voor buurtproblemen nam dan ook toe: van 26% naar 29%. Overigens heeft bijna de helft van de Amersfoorters hierover geen mening, of zeggen ze dat niet te kunnen beoordelen.

Vooral Stads Kern, Kruiskamp en Liendert kritisch over rol gemeente

Van de bewoners van de Stads Kern, De Kruiskamp en Liendert is een iets groter deel -28 à 29% - van mening dat de gemeente te weinig aandacht heeft voor problemen in de buurt.

“Ik zie nauwelijks wijkagenten bij overlast en er is geen handhaving op foutparkeerders.

- inwoner Kruiskamp

Uit de opmerkingen blijkt dat het gebrek aan aandacht niet specifiek de gemeente betreft, maar vaak ook betrekking heeft op politie en handhavers (BOA's). Uit de toelichting die de respondenten hebben gegeven blijkt een grote diversiteit van de klachten. Zo klaagt men in de binnenstad onder meer over fietsers en scooters in voetgangersgebieden, auto's die te hard rijden in smalle straten of overlast van uitgaanspubliek waarop te weinig gecontroleerd wordt, terwijl in Kruiskamp en Liendert eerder kritisch is over zwerfvuil, drugsoverlast, gebrek aan onderhoud en het niet of laat reageren van de gemeente of politie.

4. Voorzieningen

- Een grote meerderheid (89%) is op zijn minst tevreden over de winkels voor dagelijkse boodschappen in hun buurt. In wijken zonder wijkwinkelcentrum en in Nieuwland en Schuilenburg is de tevredenheid wat lager dan gemiddeld.
- Over de speelmogelijkheden voor kinderen is de helft van de volwassen Amersfoorters tevreden. Een kleine minderheid (13%) vindt de speelmogelijkheden tekort schieten.

4.1 Tevredenheid winkels

Tevredenheid over winkels dagelijkse boodschappen blijft onveranderd hoog

Net als in 2015 en 2017 is een ruime meerderheid van de Amersfoorters (89%) op zijn minst tevreden over de winkels voor dagelijkse boodschappen. Slechts 5% is hierover ontevreden.

Tevredenheid winkelaanbod: Leusderkwartier, Berg-Zuid, Kattenbroek, Zielhorst

Zoals verwacht is men in wijken met een ruim aanbod van winkels (Leusderkwartier, Berg-Zuid, Kattenbroek, Zielhorst, Vathorst-centrum) het meest positief. In wijken die het zonder wijkwinkelcentrum moeten stellen, zoals Berg-Noord en Rustenburg, is het oordeel veel lager.

Toch is ook in sommige wijken die wel een wijkwinkelcentrum hebben het oordeel over de winkels voor de dagelijkse boodschappen matig. Dit geldt vooral voor Schuilenburg. Vergeleken met 2017 is het oordeel hier een stuk negatiever. Wijkwinkelcentrum het Operaplein kent momenteel veel leegstand in verband met een ingrijpende renovatie. Daardoor zijn de wijkbewoners voor een buurtsuper voorlopig aangewezen op het Euterpeplein in Randenbroek.

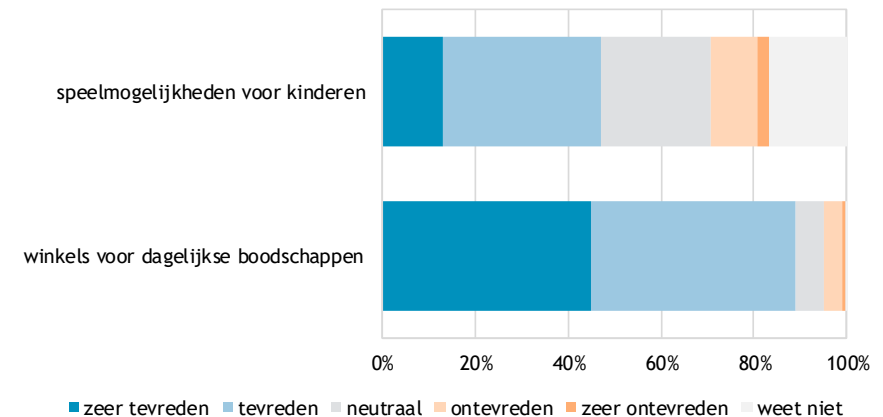
Ook in Nieuwland (De Nieuwe Hof) is de mate van tevredenheid lager dan gemiddeld. Er is ook hier sprake van leegstand en bewoners klagen over jongerenoverlast en afval bij klike's. Het verschil met Amersfoort is in vergelijking met 2017 overigens kleiner geworden.

4.2 Speelmogelijkheden voor kinderen

Bijna de helft van de Amersfoorters is tevreden tot zeer tevreden over de speelmogelijkheden voor kinderen. Een kleine minderheid (13%) vindt de speelmogelijkheden tekort schieten. Zo'n 17% heeft hier geen mening over. Het aandeel dat tevreden is, is in vergelijking met eerdere metingen in 2015 en 2017 iets gedaald. Over de speelmogelijkheden voor

kinderen oordeelt men iets kritischer in Stadskern. In Vathorst en Zielhorst is men het meest positief.

Figuur 7: Tevredenheid over voorzieningen in de buurt

Bron: O&S Amersfoort

5. Verkeer en parkeren

- Het verkeer vormt een belangrijk aandachtspunt voor bewoners. Op de lijst van buurtproblemen staan parkeerproblemen op de eerste plaats en te hard rijden op plaats twee. Ook onoverzichtelijke verkeerssituaties en geluidsoverlast door verkeer staan hoog op die lijst.
- Hoewel parkeeroverlast en gebrek aan parkeerruimte voor 15% van de Amersfoorters het belangrijkste buurtprobleem is en het vaker wordt ervaren als probleem, is nog altijd een krappe meerderheid (56%), tevreden over de parkeergelegenheid in hun buurt.
- Vooral in de binnenstad en direct omliggende wijken is men kritisch over het parkeren, net als in Amersfoort-Noord. In verschillende noordelijke stadswijken beschouwt men parkeren als het belangrijkste buurtprobleem.
- Ook de verkeersveiligheid blijft voor Amersfoorters ook een belangrijk thema. Vooral in en om de binnenstad ervaart men het als een probleem.

5.1 Parkeergelegenheid

Meerderheid tevreden over parkeergelegenheid, maar blijft belangrijkste buurtprobleem

Een meerderheid van de inwoners (56%) is tevreden of zelfs zeer tevreden over de parkeergelegenheid in hun eigen buurt. Ongeveer 23% is ontevreden. De mate van tevredenheid is daarmee licht gedaald sinds 2015 en 2017. Hoewel dus nog altijd een kleine meerderheid tevreden is over de parkeermogelijkheden in de eigen buurt, zien veel bewoners het wel als een belangrijk buurtprobleem. Maar liefst één op de drie Amersfoorters zegt dat gebrek aan een parkeerplek of parkeeroverlast vaak voorkomt. In 2015 was dat met 29% iets minder. Voor 15% van de Amersfoorters vormt het zelfs het belangrijkste buurtprobleem (in 2015 was dat 13%). Voor een relatief kleine groep Amersfoorters weegt deze overlast dus blijkbaar zwaar.

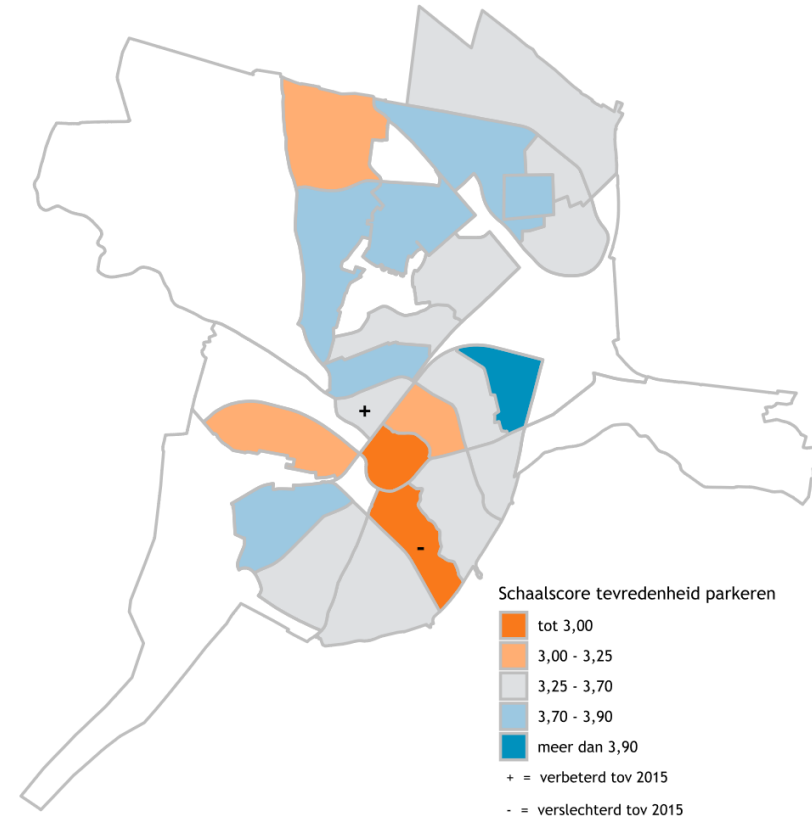
Gebrek aan parkeerruimte en fout parkeren

De problemen die men ervaart gaan vooral over onvoldoende parkeerplekken voor het eigen huishouden of voor bezoekers. Net buiten de vergunninghoudergebieden klaagt men over parkeerders die op zoek zijn naar een gratis parkeerplek. In veel wijken, maar vooral in Amersfoort-Noord klaagt men over het toenemende aantal auto's, waarop de wijk niet is berekend. Verder is er veel onvrede over slordig of foutgeparkeerde auto's, met name op stoepen, waardoor er weinig ruimte is voor voetgangers of onoverzichtelijke of zelfs gevaarlijke situaties ontstaan.

In binnenstad en omliggende wijken minder tevredenheid parkeren

Net als in voorgaande jaren zijn bewoners van de Stadskern het minst tevreden over de parkeermogelijkheden. Ook inwoners van omliggende wijken, zoals Vermeerkwartier, Soesterkwartier en Kruiskamp zijn relatief minder tevreden (zie figuur 8). Het gebrek aan parkeerruimte en parkeeroverlast wordt in deze wijken ook vaak als een van de belangrijkste buurtprobleem beschouwd.

Figuur 8: Schaalscore tevredenheid parkeren

Toelichting: de cijfers zijn omgerekend op basis van de mate van tevredenheid (1= zeer ontevreden en 5=zeer tevreden) en zijn exclusief geen mening/weet niet.

Bron: O&S Amersfoort

Ergernis parkeeroverlast Amersfoort-Noord

Hoewel de tevredenheid over de parkeermogelijkheden in Amersfoort-Noord gemiddeld is, ergeren bewoners zich meer dan gemiddeld aan parkeeroverlast. In verschillende wijken in Amersfoort-Noord (namelijk in Schothorst-Noord, Zielhorst, Nieuwland en in delen van Vathorst) noemen inwoners parkeeroverlast en het gebrek aan parkeerruimte het belangrijkste buurtprobleem. Vooral in de jongste nieuwbouwwijken wonen verhoudingsgewijs veel tweeverdieners met twee auto's, waardoor een gebrek aan parkeerruimte zich hier sneller voordoet.

“Steeds meer huishoudens beschikken over meerdere auto's. Daar is onze wijk absoluut niet op berekend.

- inwoner Nieuwland

Anderzijds doen andere buurtproblemen zich hier minder vaak voor, waardoor parkeerproblematiek sneller de aandacht opeist. Naast het gebrek aan parkeerruimte, klaagt men ook vaak over parkeren op de stoep.

Tevredenheid parkeren in Vermeerkwartier afgenomen, maar in De Koppel gestegen

Vergeleken met 2015 zijn de inwoners van het Vermeerkwartier - met name sinds 2017 - iets kritischer over de parkeergelegenheid. In De Koppel zijn de bewoners juist iets positiever. Beide wijken waren in de afgelopen jaren in het nieuws vanwege (voorgenomen) maatregelen rond vergunningparkeren.

Mensen die kritiek hebben op het parkeren lichten toe dat er simpelweg te weinig parkeerplekken zijn, vooral in het weekend. Ook blijft een deel kritisch over de gekozen oplossing door de gemeente. Als in een gebied nabij de binnenstad zonder vergunning geparkeerd mag worden, dan vormt het aantal parkeerplekken een probleem, omdat die dan vaak worden ingenomen door mensen van elders die er goedkoop willen parkeren (het waterbedeffect). Maar als wel sprake is van

vergunningparkeren, dan is er weliswaar minder parkeeroverlast, maar dan moet men voor een parkeerplek betalen, terwijl er voor bezoekers geen plek is.

“Er is vaak geen plek om te parkeren. Hoewel ik een parkeervergunning heb, moet ik soms meer dan 300 meter lopen voor een plek.

- bewoner Vermeerkwartier

5.2 Verkeersveiligheid

Verkeersveiligheid blijft aandachtspunt

Amersfoorters beoordelen de verkeersveiligheid in de eigen straat met een voldoende: 6,4. Daarmee is de situatie in de beleving van bewoners sinds 2015 min of meer gelijk gebleven.

“Auto's rijden hier ongelooflijk hard op smalle straten met veel fietsers en voetgangers, zoals hier bij Van Zanten.

- inwoner Stadskern

Het oordeel over de verkeersveiligheid varieert sterk van wijk tot wijk. De minste klachten (rapportcijfer boven de 6,7) zijn er in Schothorst, Vathorst-De Velden en Berg-Noord. In het centrum, Soesterkwartier en Kruiskamp is men met een rapportcijfers van rond de 5,9 vrij kritisch.

Verkeersveiligheid afgenomen in centrum en Kruiskamp en toegenomen in Vathorst

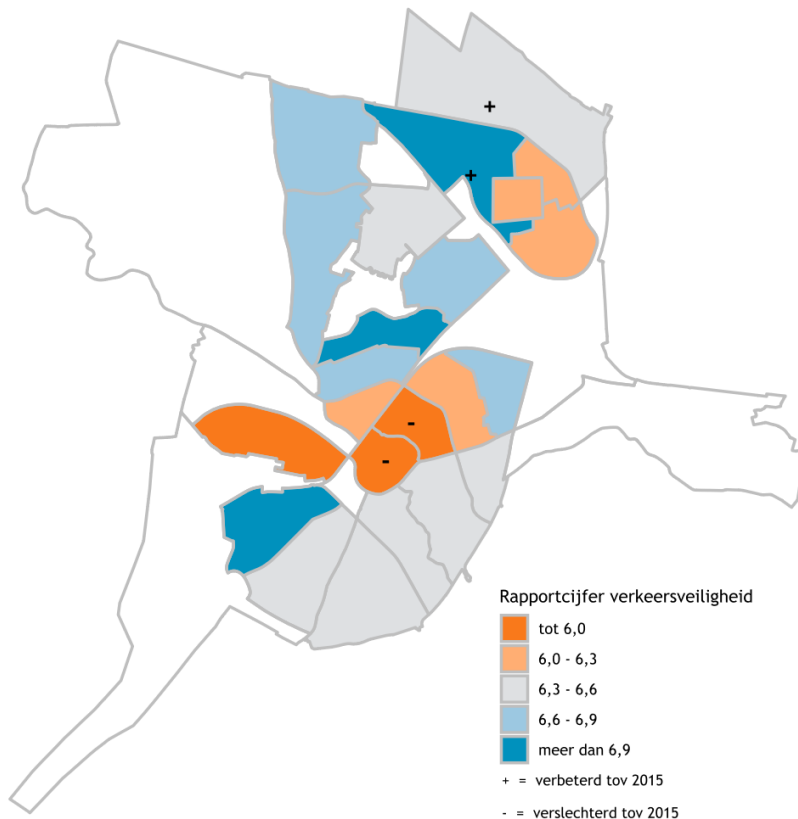
Inwoners van Stadskern/Zonnehof en Kruiskamp oordelen sinds 2015 kritischer over de verkeersveiligheid. In Vathorst oordeelt men juist iets positiever. Vooral in De Velden en De Laak is de onvrede over de verkeersveiligheid afgenomen.

Te hard rijden belangrijk buurtprobleem

Een probleem dat nauw samenhangt met de verkeersveiligheid is het te hard rijden. Volgens 31% van Amersfoorters wordt er vaak te hard

Figuur 9: Rapportcijfer verkeersveiligheid

Bron: O&S Amersfoort

gereden in de buurt. Na parkeeroverlast zien de Amersfoorters hierin het belangrijkste buurtprobleem, overigens net als in 2015 en 2017. In verschillende wijken wordt te hard rijden het meest genoemd als probleem dat moet worden aangepakt: namelijk in Stadskern,

Soesterkwartier, Leusderkwartier, De Berg-Zuid, Rustenburg, Hoogland en Kattenbroek. Mensen benoemen vooral specifieke straten, vooral waar het gaat om 30-km zones en plekken waar veel kinderen spelen.

“Met name de Leusderweg is gevaarlijk voor fietsers. Daar zouden minder geparkeerde auto's moeten zijn, een veilige fietsstrook en een 30 km-zone.

- inwoner Amersfoort

Onoverzichtelijke verkeerssituaties

Behalve te hard rijden vinden Amersfoorters ook onoverzichtelijke verkeerssituaties in de buurt een probleem. Bijna een kwart van de Amersfoorters (23%) zegt dit vaak tegen te komen. Dit is een toename ten opzichte van 2015 (21%).

“De rotonde voor het Eemplein is een drama. Het feit dat voetgangers, maar vooral fietsers uit beide richtingen kunnen komen, maakt het heel onoverzichtelijk.

- inwoner Amersfoort

Onoverzichtelijke verkeerssituaties staan op plaats zes van de belangrijkste buurtproblemen. Vooral in Vathorst en Kattenbroek ervaart men dit als probleem. Amersfoorters noemen veelvuldig de rotonde bij het Eemplein als een onoverzichtelijke locatie. Maar ook andere rotondes, kruispunten of specifieke verkeers-situaties, zoals parkeren op de stoep, worden als onoverzichtelijk ervaren.

Agressief rijgedrag

Ook agressief rijgedrag is van invloed op de verkeersveiligheid. Volgens 12% van de Amersfoorters komt dit vaak voor in de buurt. Maar door minder dan 1% van de Amersfoorters wordt het ook als een van de belangrijkste buurtproblemen genoemd.

5.3 Geluidsoverlast door verkeer

Een op de zeven Amersfoorters ervaart vaak geluidsoverlast door verkeer

Van de Amersfoorters zegt 15% dat ze vaak overlast door verkeersgeluid hebben. Voor 4% is het zelfs het belangrijkste probleem waarvoor men aandacht wil. Net als in 2015 staat het op plaats acht van belangrijke buurtproblemen.

Overlast van hard rijden, optrekken en snelwegen

Mensen, zeker diegenen die langs een drukke weg wonen, hebben nogal eens last van auto's, vrachtauto's en vooral scooters en motoren. Met name (te) hard rijden en optrekken en luidruchtige motorvoertuigen vormen een bron van ergernis. Daarnaast noemen verscheidene mensen geluidsoverlast van de snelwegen. Vooral in Rustenburg, dat grenst aan de A28, noemen mensen geluidsoverlast door verkeer als belangrijk buurtprobleem.

6. Beheer en onderhoud

- Zwerfvuil vormt een steeds grotere ergernis. In de lijst van belangrijkste buurtproblemen steeg het naar de derde plaats. Vooral in de vroegnaoorlogse wijken De Koppel, Kruiskamp, Liendert en Schuilenburg wordt zwerfvuil als een probleem ervaren.
- De ergernis over hondenpoep lijkt daarentegen juist iets af te nemen.
- Over de hoeveelheid groen, de straatverlichting en het algemeen onderhoud van de wijk zijn er weinig klachten. Zo'n driekwart van de Amersfoorters is hierover tevreden. Ook over het onderhoud van het groen, verhardingen en waterpartijen is een meerderheid tevreden.

6.1 Fysieke overlast

Minder fysieke overlast

De fysieke overlast meten we in dit onderzoek af aan de mate waarin bewoners overlast ervaren van hondenpoep, zwerfvuil, vernielingen en graffiti. Op dit vlak lijkt het in Amersfoort de goede kant op te gaan. Sinds 2015 is het aantal klachten verminderd en dat komt vooral doordat bewoners minder overlast ervaren van hondenpoep, vernielingen en graffiti (zie tabel 3).

Tabel 3: Fysieke overlast van de buurt (% 'komt vaak voor')

	2015	2017	2019
Rommel op straat	29%	28%	30%*
Hondenpoep	31%	30%	28%*
Bekladding van muren of gebouwen (graffiti)	8%	6%*	5%
Vernielingen (straatmeubilair, bushokjes e.d.)	11%	8%*	8%
Kengetal 'fysieke overlast'		6,1	6,3 *

Bron: O&S Amersfoort

Zwerfvuil vaker genoemd als buurtprobleem

Drie op de tien Amersfoorters zien in hun buurt veel rommel op straat vaak voorkomt in de buurt. Voor 9% van de Amersfoorters is die rommel zelfs het belangrijkste buurtprobleem. Daarmee staat het als nummer drie genoteerd in de lijst van belangrijkste buurtproblemen. De overlast van rommel is de afgelopen jaren toegenomen. In 2015 stond het nog op plaats zeven en was het voor 5% het belangrijkste buurtprobleem.

“Er wordt veel rommel weggegooid door schoolgaande jeugd en ook bij ondergrondse vuilcontainers ligt altijd zooi.

- inwoner Schothorst-Zuid

Over rommel op straat wordt het meest geklaagd in De Koppel, Kruiskamp, Liendert, Schuilenburg en Schothorst-Zuid. Voor de bewoners hier is het het grootste buurtproblemen. Ook bewoners van de

binnenstad hebben veel last van rommel op straat. In Hoogland, Hooglanderveen en Amersfoort-Zuid speelt het veel minder.

“Ondanks poepbakken liggen overal drollen op straat. Zelfs bij de winkel en het schoolplein hier in de Rijnstraat.

- inwoner Soesterkwartier

Minder ergernis voor hondenpoep

Hondenpoep staat nog altijd hoog op de lijst van buurtproblemen. Maar het probleem lijkt de laatste jaren iets kleiner te worden. Circa 28% vindt dat het vaak voorkomt in de buurt, en dat was in 2015 nog 30%. Voor 7% van de Amersfoorters vormt het het belangrijkste buurtprobleem. Daarmee is het op de ranglijst een plaatsje gedaald, van drie naar een vier.

Natuurlijk hangt de overlast van hondenpoep samen met het aantal honden in de wijk, maar ook de bebouwingsdichtheid en het gedrag van de baasjes spelen een rol.

Hondenpoep is vooral in Soesterkwartier een overlastgevend fenomeen. Het is een wijk met relatief veel honden en weinig groen, waardoor men er eerder last van ondervindt. Maar ook hier zien we verbetering. In ieder geval is het - anders dan in voorgaande peilingen - niet meer het belangrijkste buurtprobleem.

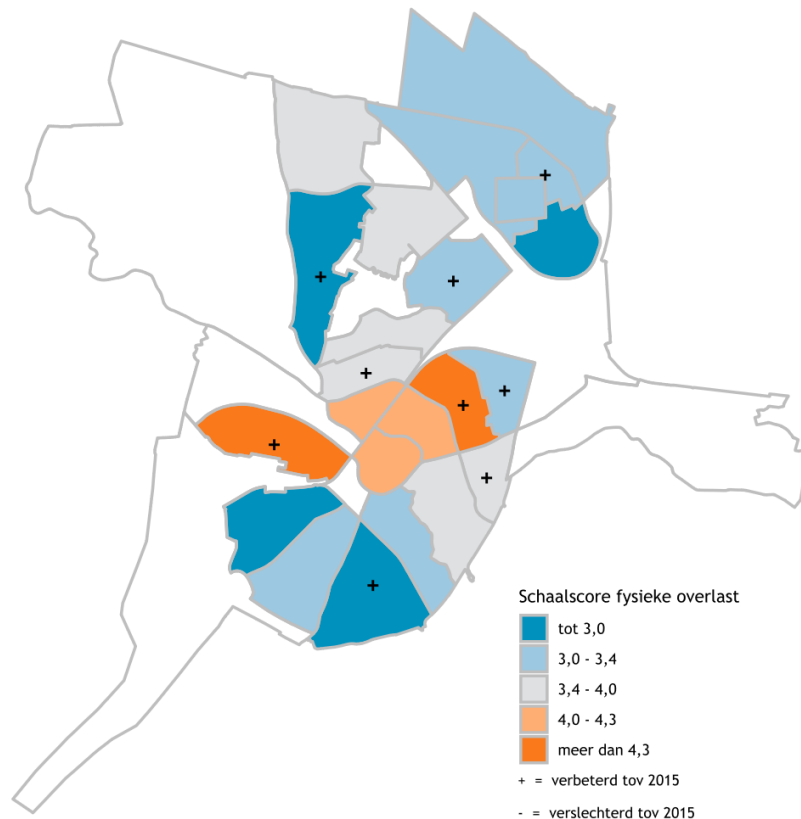
Bewoners - vaak hondenbezitters - wijzen er daarnaast op dat ook katten voor overlast kunnen zorgen door wroeten en poepen in tuinen en het jagen op vogels.

Vernielingen: vooral in Soesterkwartier, Liendert en Schuilenburg

Ongeveer 8% van de Amersfoorters vindt dat vernielingen van spullen in de openbare ruimte (zoals bushokjes en ander straatmeubilair) vaak voorkomt in hun buurt. Sinds 2015 is de ervaren overlast hiervan minder geworden. In de wijk Soesterkwartier en Stadskern moet straatmeubilair het wat vaker dan gemiddeld ontgelden, en in iets mindere mate is dat ook in de wijken Kruiskamp, Liendert en Schuilenburg het geval.

Figuur 10: Schaalscore fysieke overlast

Bron: O&S Amersfoort

Meeste fysieke overlast in Soesterkwartier en Liendert

Hoe meer sprake is van zwerfvuil, hondenpoep, vernielingen en graffiti, des te hoger is de score voor fysieke overlast (zie tabel 3). De meeste fysieke overlast ervaart men in het Soesterkwartier, direct gevolgd door Liendert. In het Soesterkwartier komt dat vooral door hondenpoep. In Liendert is zwerfvuil het probleem.

De fysieke overlast is ten opzichte van 2015 over heel Amersfoort minder geworden. Vooral klachten over hondenpoep, graffiti en vernielingen komen minder voor.

De trend die in 2017 al zichtbaar was, heeft zich verder doorgezet. Dit geldt voor Liendert, Rustenburg en Schuilenburg, en ook voor Leusderkwartier, Zielhorst, Vathorst-Centrum en Hoogland (zie figuur 10).

Ook Soesterkwartier kreeg te maken met een verbetering, al blijft de situatie daar ruim onder het gemiddelde van Amersfoort.

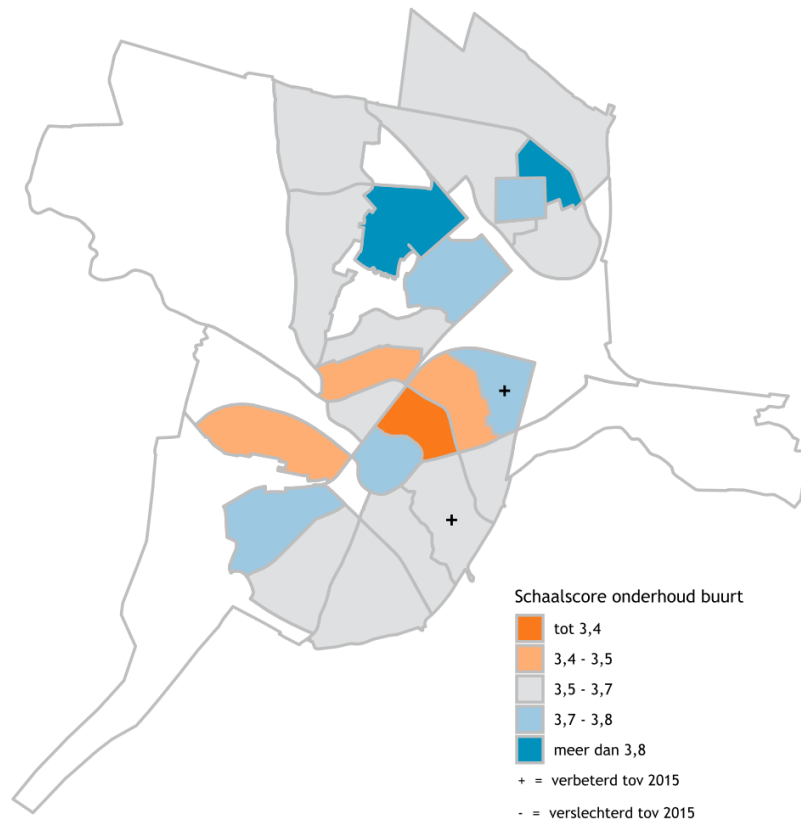
De verbetering heeft vooral te maken met de afname van de ervaren vernielingen (Rustenburg), graffiti (Leusderkwartier, Zielhorst) en hondenpoep (in vrijwel alle wijken).

Houtrook vaker als probleem ervaren

Zo'n vijf procent van de Amersfoorters ervaart vaak stankoverlast in de directe woonomgeving. Het probleem komt daarmee vaker voor dan in 2015. Het staat op de 11^e plaats van buurtproblemen. Men zegt daarbij vooral hinder te ondervinden van houtrook in tuinen zoals houtgestookte kachels, vuurkorven of barbecues. Ook uit eerdere onderzoeken bleek dat de klachten over houtrook in de afgelopen jaren zijn toegenomen: zo bleek het aandeel Amersfoorters dat wel eens overlast ondervond van houtrook te zijn gestegen van 29% in 2016 naar 37% in 2018 (zie www.amersfoortincijfers.nl). Andere klachten over stankoverlast gingen over afvalbedrijf Smink, rioollucht, eetgelegenheden of afvalcontainers.

Figuur 11: Schaalscore onderhoud buurt

Toelichting: de schaalscore varieert van 1 (=zeer ontevreden over het algemene onderhoud van de wijk) tot 5 (=zeer tevreden).

Bron: O&S Amersfoort

6.2 Onderhoud van de openbare ruimte

Meeste Amersfoorters tevreden over het onderhoud van de wijk

In het onderzoek hebben we gevraagd wat de Amersfoorters vinden van het onderhoud van de openbare ruimte in hun wijk. Twee van de drie (66%) zijn hierover (zeer) tevreden. Een kleine minderheid (7%) vindt het onderhoud tekort schieten en is ontevreden.

Meest tevreden over straatverlichting, minst over verwijderen zwerfvuil

Het oordeel verschilt naar de verschillende aspecten van het onderhoud (zie figuur 12). Over de straatverlichting heeft driekwart van de Amersfoorters geen klachten. En ook over het onderhoud van wegen, van het groen en de variatie in het groen, het onderhoud van waterpartijen en verharding (voet- en fietspaden en de overige wegen) in de wijk is een meerderheid best te spreken (tussen de 57% en 63% (zeer) tevreden).

Minder tevreden is men over het verwijderen van zwerfvuil (39%) en het onderhoud van speelplekken.

Meer onvrede over onderhoud

Over de gehele breedte is het oordeel over onderhoud van de openbare ruimte sinds 2015 weinig veranderd.

Wel is men iets kritischer geworden over het gebrek aan groen en over het verwijderen van zwerfvuil.

Geen grote verschillen in oordeel over onderhoud

In delen van Vathorst en in Kattenbroek zijn de bewoners het meest te spreken over het algemene onderhoud van de wijk. In Kruiskamp, Soesterkwartier, Liendert en Schothorst-Zuid is men juist iets kritischer. Toch zijn de verschillen in beoordeling klein. In vergelijking met 2015 is het oordeel in Randenbroek (vooral tussen 2015 en 2017) en Rustenburg (met name na 2017) iets verbeterd.

6.3 Oordeel van groen en onderhoud per wijk

Hoeveelheid en variatie in groen worden gewaardeerd

Er is groen genoeg in de wijk, zo oordeelt een ruime meerderheid (70%) van de Amersfoorters (al is dat aandeel wel wat gedaald sinds 2015). Maar er zijn duidelijke verschillen per wijk. Vooral bewoners van Stadskern en Soesterkwartier zien te weinig groen.

Niet alleen over de hoeveelheid, maar ook over de variatie in het groen is men redelijk tevreden. 57% van de Amersfoorters ziet voldoende diversiteit. Net als bij de hoeveelheid groen zijn ook hierover vooral bewoners van Soesterkwartier, Kruiskamp en Leusderkwartier wat minder te spreken.

Oordeel onderhoud groen niet veranderd

Over het onderhoud van het openbare groen is 60% tevreden. Een situatie die vergelijkbaar is met 2015. Vooral in het Soester- en Leusderkwartier en in Hooglanderveen is men minder tevreden.

Oordeel over groen ‘in mijn straat’

In het onderzoek hebben we ook een oordeel gevraagd over ‘het groen in mijn straat’, in de veronderstelling dat mensen anders oordelen over het groen in de eigen straat dan over wijkgroen in het algemeen. Dit blijkt echter niet zo te zijn. 65% zegt tevreden te zijn over het groen in de eigen straat. Dat is precies het gemiddelde van de ‘hoeveelheid groen’ (70% tevreden) en ‘de variatie in het groen (60%)’. De wijken die hoog scoren op ‘wijkgroen’, doen dit ook op ‘straatgroen’ en omgekeerd.

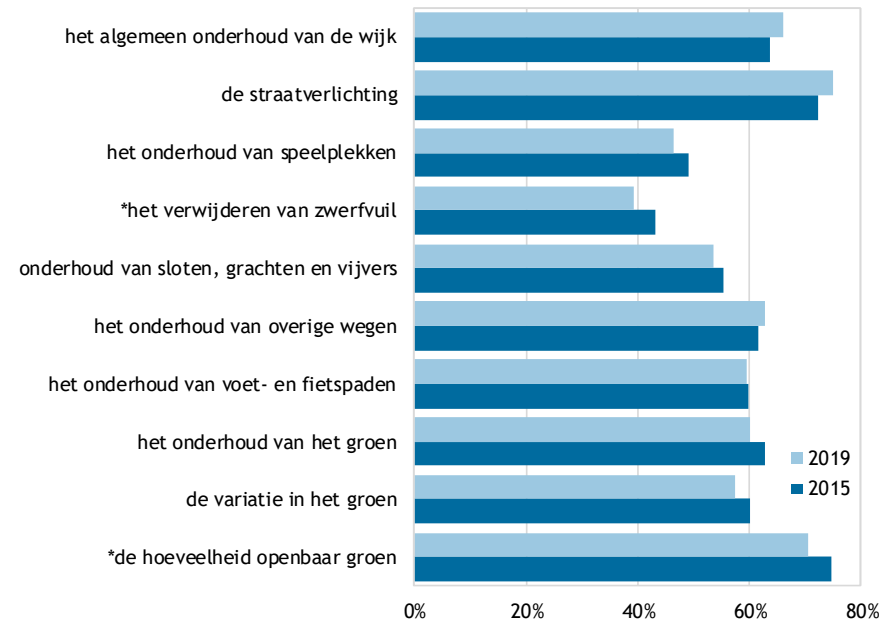
Meerderheid tevreden over onderhoud wegen en paden

Over het onderhoud van voet- en fietspaden is 59% tevreden en over de overige wegen is dat 63%. Dit is vergelijkbaar met 2015 en 2017. Relatief kritisch is men in het Soesterkwartier en Rustenburg.

Meer aandacht nodig voor zwerfvuil

Men kon ook aangeven welk van de genoemde aspecten de meeste aandacht zou moeten krijgen van de gemeente. Noemde men in 2015 nog

Figuur 12: % (zeer) tevreden over groen en onderhoud in de wijk

Toelichting: de percentages tonen het percentage (zeer) tevreden op het totaal van de antwoorden, inclusief geen mening/ niet van toepassing.

Voor het onderhoud van waterpartijen en speelplekken zijn de uitkomsten weergegeven exclusief geen mening/n.v.t.

Doorgaans geeft 1 à 2% aan geen mening te hebben over het item. Een uitzondering vormen het onderhoud van waterpartijen (18% antwoordt met 'geen mening / n.v.t.') en het onderhoud van speelplekken (28% zegt 'geen mening / n.v.t.'). Deze antwoorden zijn daarom bij het onderhoud van waterpartijen en speelplekken buiten beschouwing gelaten bij het berekenen van het aandeel 'tevreden'.

* statistisch significant verschil tussen 2015 en 2019.

Bron: O&S Amersfoort

het algemeen onderhoud van de wijk als belangrijkste aandachtspunt, in 2017 en 2019 wil men vooral aandacht voor het aanpakken van zwerfvuil en daarnaast voor het onderhoud van voet- en fietspaden.

7. Veiligheid en overlast

- Ruim één op de vijf Amersfoorters voelt zich wel eens onveilig in de eigen buurt. Dat betekent dat de situatie ten opzichte van 2015 is verbeterd. Indertijd voelde nog een kwart zich af en toe onveilig.
- De verschillen in subjectieve veiligheid per wijk worden vooral bepaald door bevolkingskenmerken en de mate van sociale samenhang.
- De sociale overlast in de buurt is toegenomen. Dat komt vooral door een stijging van ervaren drugsoverlast en door meer overlast van omgevingslawaaï.
- Het aantal aangiften (registraties) bij de politie daalt al een aantal jaren. Het aantal misdrijven neemt af, maar de daling is voor een deel toe te schrijven aan een lagere aangiftebereidheid. Vooral bij poging tot woninginbraak en bij autokraak doen burgers minder vaak aangifte.

7.1 Gevoel van veiligheid

Gevoel van veiligheid sterk verbeterd

Ruim één op de vijf (22%) volwassen Amersfoorters zegt zich wel eens onveilig te voelen in hun eigen buurt. Dat is vergelijkbaar met het aandeel van 2017 (21%), maar nog altijd een duidelijke verbetering ten opzichte van de situatie in de jaren daarvoor. Tussen 2005 en 2015 schommelde het percentage rond de 25%.

In vroegnaoorlogse wijken voelt men zich het meest onveilig

In de prioriteitswijken voelt men zich gemiddeld iets vaker onveilig dan gemiddeld in Amersfoort (zie figuur 13). Vooral in Kruiskamp ligt het veiligheidsgevoel laag. In deze wijk voelt 38% zich wel eens onveilig in zijn buurt, twee keer zo vaak als in Amersfoort gemiddeld. Ook in de wijken Liendert en Schuilenburg voelen bewoners zich relatief vaak onveilig.

Hoogland en Hooglanderveen lijken de veiligste wijken - één op de tien voelt zich daar wel eens onveilig in de buurt. Verder is het gevoel van veiligheid hoog in Amersfoort-Zuid en in de nieuwere wijken, Zielhorst, Kattenbroek, Nieuwland en Vathorst.

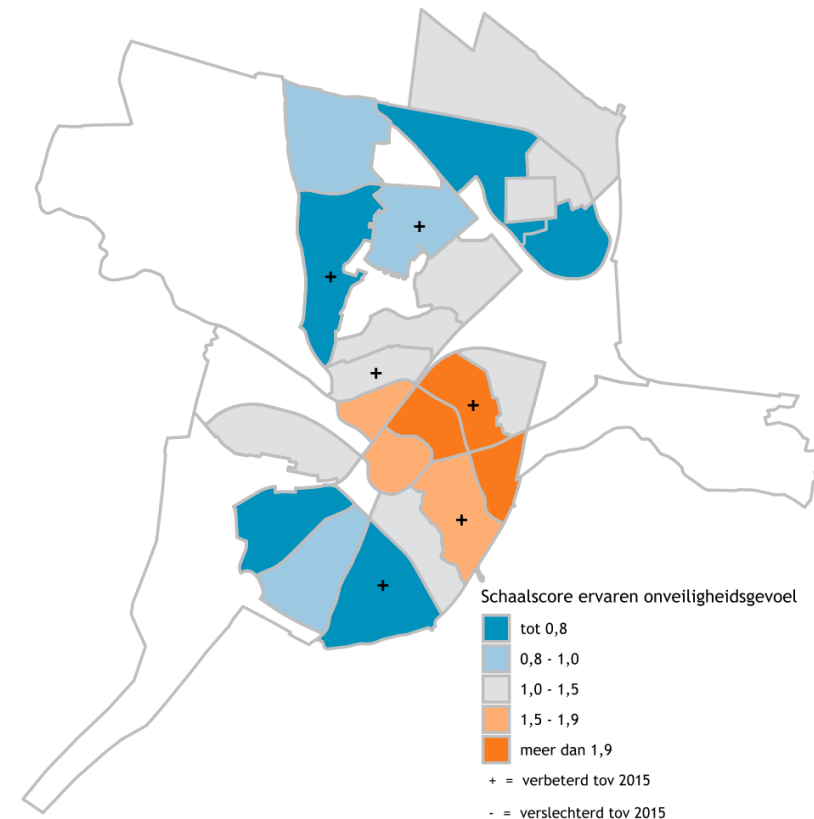
In veel wijken voelen bewoners zich veiliger

In zes wijken is het veiligheidsgevoel sinds 2015 duidelijk verbeterd: in Liendert, Randenbroek, Leusderkwartier, Schothorst-Zuid, Kattenbroek en Hoogland. De verbetering trad vooral op in de periode 2015-2017. Overigens lijkt ook in de andere wijken de trend positief (zie figuur 13).

7.2 Achtergronden van onveiligheid

Het zijn niet zozeer persoonlijke ervaringen met criminaliteit waardoor de ene persoon zich eerder onveilig voelt dan de ander. Ook verschillen in persoonlijkheid en persoonskenmerken zijn van invloed op het veiligheidsgevoel.

Figuur 13: Schaalscore ervaren onveiligheid

Toelichting: de kaart geeft de schaalscore voor gevoelens van onveiligheid weer. Dit is een cijfer dat varieert van 0 (voelt zich veilig in de buurt) tot 10 (voelt zich onveilig in de buurt). Zie voor meer uitleg het tekstblok op de volgende pagina.

Bron: O&S Amersfoort

Vrouwen voelen zich vaker onveilig

Vrouwen voelen zich duidelijk vaker onveilig in hun eigen buurt dan mannen. Vrouwen worden ook vaker lastig gevallen op straat en voelen zich eerder bedreigd. Maar het verschil in subjectieve veiligheid tussen mannen en vrouwen is sinds 2015 wel kleiner geworden.

Tabel 4: Vormen sociale overlast in de eigen buurt (% 'komt vaak voor')

	2015	2017	2019
Overlast van groepen jongeren	9,2%	9,2%	8,9%
Geluidsoverlast niet door verkeer	8,3%	9,0%	10,2%
Drugsgebruik en handel in drugs	6,5%	6,9%	*9,1%
Overlast door burenen/omwonenden	6,0%	5,8%	6,6%
Dronken mensen op straat	4,1%	4,1%	4,5%
Mensen die op straat worden lastiggevalen	1,8%	1,9%	1,7%
Overlast van zwervers, daklozen	1,5%	1,7%	2,0%
Schaalscore sociale overlast	1,8	1,8	*1,9

Toelichting: de genoemde percentages duiden op het aandeel respondenten dat vindt dat het betreffende verschijnsel vaak voorkomt in de eigen buurt, op het totaal van de antwoorden inclusief 'geen mening'.

De schaalscore 'sociale overlast' is berekend op basis van de mate waarin volgens bewoners in hun buurt sprake is van de zeven genoemde vormen van overlast. Hierbij is ook gekeken naar het percentage 'komt soms voor'. De score varieert van 0 (de 7 vormen van overlast komen niet voor) tot 10 (de vormen van overlast komen vaak voor).

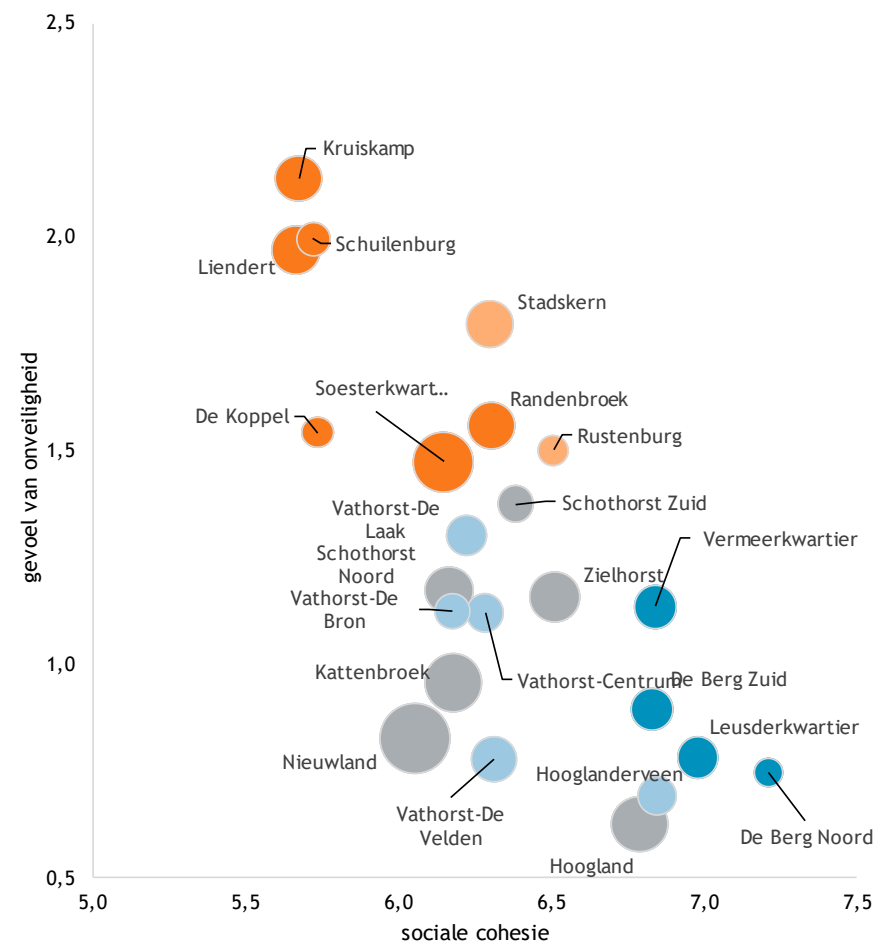
** statistisch significant verschil sinds vorige meting*

Bron: O&S Amersfoort

Jongeren lopen meer risico

Ook is er een relatie te zien naar leeftijd. Jongeren (18-25 jaar) voelen zich vaker onveilig in hun buurt dan gemiddeld. Jongeren lopen meer risico om slachtoffer te worden van geweldsdelicten, simpelweg omdat zij 's avonds en 's nachts meer in de openbare ruimte aanwezig zijn, terwijl ouderen in dat opzicht juist minder risico lopen. Maar het is niet zo dat men zich veiliger voelt, naarmate men ouder wordt. Vanaf pakweg 30 jaar blijft het veiligheidsgevoel ongeveer gelijk.

Figuur 14: Relatie onveiligheidsgevoel en sociale samenhang per wijk

Bron: O&S Amersfoort

Alleenstaanden en lager opgeleiden voelen zich vaker onveilig

Het gevoel van veiligheid blijkt verder samen te hangen met het type huishouden: alleenstaanden en alleenstaande ouders - veelal vrouwen - voelen zich vaker onveilig.

Verder is er een duidelijke relatie met het opleidingsniveau: hoe hoger opgeleid, des te veiliger men zich in het algemeen voelt. Een deel van de verklaring voor dit verschijnsel: hoger opgeleiden wonen vaker in de betere buurten, waar de kans op criminaliteit of overlast kleiner is.

Sociale samenhang en subjectieve veiligheid

Toch wordt het gevoel van onveiligheid maar ten dele bepaald door feitelijke criminaliteit en overlast. Het gevoel van (on)veiligheid wordt door meer factoren beïnvloed. Zo spelen een onzeker toekomstperspectief en de berichtgeving in de media een rol. Mensen met een groot sociaal netwerk beschikken doorgaans over meer zelfvertrouwen, waardoor men minder snel bang is. Niet verwonderlijk is dat men in buurten met meer sociale samenhang zich ook in het algemeen veiliger voelt¹.

De relatie tussen subjectieve (ervaren) veiligheid en sociale samenhang per wijk is weergegeven in figuur 14. De grootte van de bol geeft een indicatie van het aantal inwoners.

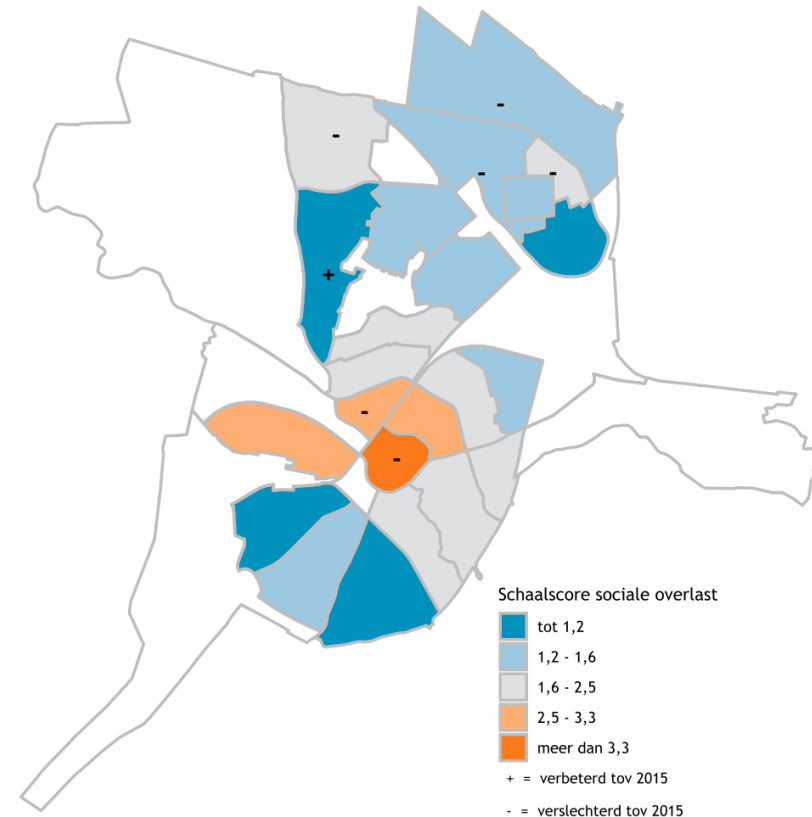
7.3 Sociale overlast

In hoofdstuk 4 kwamen een aantal ‘vervelende voorvallen in de buurt’ aan de orde. De voorvallen die vallen onder noemer ‘sociale overlast’ zijn hierna apart belicht (zie tabel 4).

Meer geluids- en drugsoverlast

Van de zeven onderscheiden vormen van ‘sociale overlast’ komen geluidsoverlast, handel in en gebruik van drugs en overlast door groepen jongeren het meeste voor in Amersfoort. Sinds 2015 ervaren bewoners ook vaker drugsoverlast en geluidsoverlast anders dan door verkeer. De zeven vormen van overlast zijn omgerekend naar een schaalscore, die

Figuur 15: Schaalscore sociale overlast

Bron: O&S Amersfoort

varieert van 0 (geen overlast) tot 10 (vaak overlast). Bekijken we het totaalbeeld van sociale overlast, dan is sinds 2015 sprake van een lichte toename.

Sociale overlast laag op de ranglijst van belangrijkste buurtproblemen

Ook op de lijst van belangrijkste buurtproblemen komen vormen van sociale overlast voor. Zo staat de overlast van groepen jongeren genoteerd op plaats zeven; overlast van drugs op negen; overlast van burens/omwonenden op tien en geluidsoverlast niet door verkeer op veertien.

De andere vormen van sociale overlast, mensen die worden lastig gevallen op straat, openbare dronkenschap en zwervers/daklozen, worden zelden als belangrijkste buurtprobleem aangemerkt.

Meeste overlast in Stadskern, De Koppel, Kruiskamp en Soesterkwartier

De meeste sociale overlast ervaart men in de binnenstad, op de voet gevolgd door De Koppel, Kruiskamp, Soesterkwartier en Liendert (zie figuur 15).

“Er worden vooral in het weekend continu drugs gedeald langs de Meridiaan. Deze jongeren zorgen voor vervuiling met lachgas, lege blikjes en flesjes.

- inwoner De Koppel

De overlast in de Stadskern houdt vooral verband met de functie van uitgaansgebied. Men ervaart vooral overlast door openbare dronkenschap, door jongeren en drugshandelaars/-gebruikers. Verder is er vaker sprake van geluidsoverlast en overlast door zwervers.

In De Koppel en Kruiskamp gaat het vooral om jongerenoverlast en overlast door drugs. Daarnaast is er in deze wijk vaker sprake van openbare dronkenschap en het lastig gevallen worden op straat. Drugs (handel en gebruik) vormen de belangrijkste bron van overlast in Soesterkwartier en Liendert: 18% van de bewoners zegt dat dit vaak voorkomt in de buurt.

Sociale overlast vooral toegenomen in Stadskern en De Koppel

Ten opzichte van 2015 is de ervaren overlast vooral toegenomen in De Koppel en sinds 2017 in Stadskern. Dit hangt vooral samen met drugsoverlast. Daarnaast heeft men ook meer last van herrie - zowel van verkeer als door andere oorzaken.

Ook in Nieuwland en Vathorst ervaart men meer sociale overlast. In Nieuwland komt dat vooral door geluidsoverlast, in Vathorst stoort men zich vaker aan jongeren.

In Hoogland is de sociale overlast vanaf 2017 juist minder geworden. Dit komt vooral door minder jongerenoverlast.

7.4 Bewoners actief voor de veiligheid

In het veiligheidsbeleid van de gemeente wordt de laatste jaren meer en meer belang gehecht aan een actieve rol van de bewoners. Campagnes zijn vooral gericht op het bevorderen van de ‘heterdaadkracht’ en de deelname aan Burgernet en whatsappgroepen in de eigen buurt, om zo de politie beter te voeden met relevante informatie.

Dit veiligheidsbeleid heeft ertoe geleid dat het aantal leden van whatsapp-groepen voor veiligheid is toegenomen. Zo was de burgernetapp eind 2018 al zo’n 5.000 keer gedownload.

Het aantal leden van Burgernet laat daarentegen een lichte daling te zien. Het aantal leden stond aan het eind van 2019 op circa 16.500.

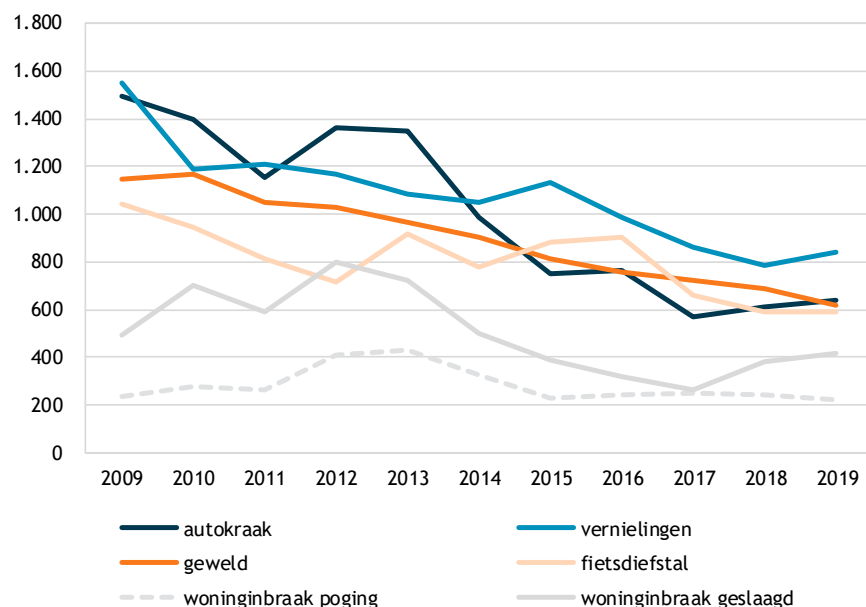
In het onderzoek is de vraag gesteld: ‘In hoeverre bent u actief om de veiligheid in uw buurt te verbeteren?’. De meest genoemde antwoorden waren: ‘ik ben daar niet zo mee bezig’ (44%) en ‘ik geef verdachte situaties door aan buurtbewoners of de politie’ (39%).

7.5 Slachtofferschap

Het aantal bij de politie geregistreerde misdrijven laat al een aantal jaren een dalende trend zien - in de afgelopen tien jaar 30% minder aangiftes. De daling deed zich vooral voor bij autokraak (-54%) en geweldsmisdrijven (-47%).

Figuur 16: Registraties van een aantal misdrijven in Amersfoort, 2010 - 2019

Bron: politie, BVH, Midden-Nederland

Ook het aantal geregistreerde woninginbraken ging flink naar beneden. Maar er is wel een duidelijk onderscheid te maken in 'geslaagde' inbraken en pogingen daartoe. Het aantal geslaagde inbraken daalde

sterk tussen 2012 en 2017 en steeg daarna weer iets. Het aantal mislukte inbraken daalde iets in 2014 en 2015 en bleef daarna vrij stabiel.

Ook in het onderzoek zelf is gevraagd naar slachtofferschap. Nieuw in het onderzoek zijn vragen over cybercrime. Zowel landelijk als in Amersfoort neemt deze vorm van criminaliteit sterk toe².

7.6 Aangiftebereidheid

De hiervoor geschetste ontwikkeling van geregistreerde misdrijven zijn niet helemaal een weerspiegeling van het daadwerkelijke aantal gepleegde misdrijven. Van veel misdrijven wordt immers geen aangifte gedaan bij de politie.

Uit de landelijke Veiligheidsmonitor blijkt dat er sinds 2012 sprake is van een daling van de aangiftebereidheid. Voor de 'traditionele' criminaliteit - dat wil zeggen geweld- en vermogensdelicten, exclusief cybercrime - werd in 2012 nog in 67% van de gevallen melding gemaakt of aangifte gedaan. Dat aandeel is inmiddels gedaald naar 55%. De daling van het aantal geregistreerde misdrijven komt dus voor een deel, doordat burgers minder snel naar de politie stappen om aangifte te doen.

42% van de Amersfoortse misdrijven aangegeven bij politie

Van de Amersfoorters die in de afgelopen twee jaar slachtoffer zijn geworden van een misdrijf deed 42% hiervan ook aangifte bij de politie. Er is dan proces-verbaal opgemaakt, ondertekend door het slachtoffer. Verder heeft van de slachtoffers 20% het voorval wel gemeld bij de politie, maar geen aangifte gedaan. Al met al betekent dat, dat ruim een derde van alle gepleegde misdrijven niet bekend is bij de politie. Aangezien in de registraties van misdrijven alleen aangiftes zijn opgenomen (d.w.z. 42% van alle misdrijven) is er in Amersfoort sprake van een 'dark number' van om en nabij de 58%.

Aangiftebereidheid verschilt sterk per delict

Logischerwijs verschilt de aangiftebereidheid sterk per soort delict. Zo deed 93% aangifte bij een geslaagde woninginbraak, terwijl dit zo'n 54% is bij een poging tot woninginbraak (zie figuur 17). Van een gestolen fiets doet slechts een minderheid aangifte: 39 procent. Opvallend is de geringe aangiftebereidheid bij een toch ingrijpende gebeurtenis als een geweldsmisdrijf. Van de Amersfoorters die hier de afgelopen twee jaar slachtoffer van zijn geworden deed maar één op de drie daarvan aangifte bij de politie.

Aangiftebereidheid lijkt verder af te nemen

Vooral bij een poging tot woninginbraak, autokraak en fietsdiefstal lijken de slachtoffers minder snel geneigd om hiervan aangifte te doen. Men beperkt het in die gevallen vaker tot een melding of stelt de politie in het geheel niet in kennis van het incident.

Aangifte doen? “Het helpt toch niet”

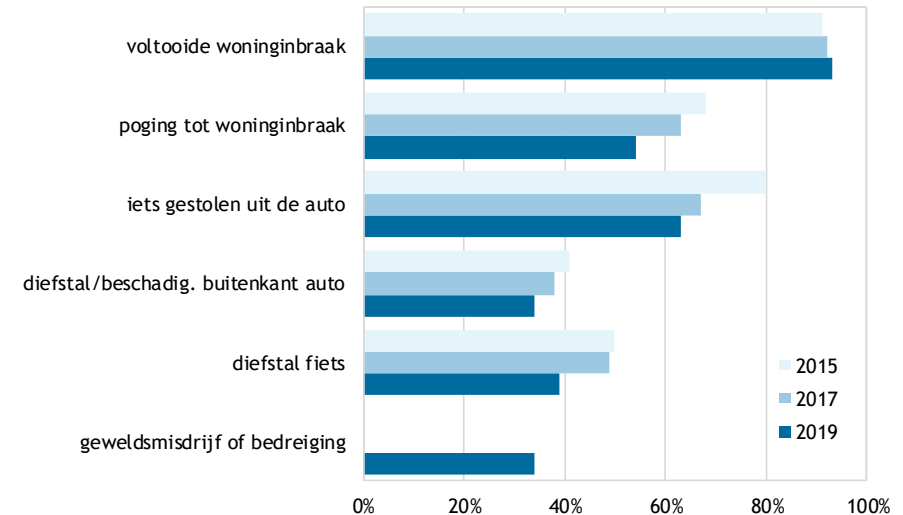
Waarom doen slachtoffers steeds minder aangifte? Bijna de helft van de respondenten (46%) doet geen aangifte omdat ‘het toch niet helpt’. Andere redenen waren: ‘het was niet zo belangrijk’ (13%) en ‘het kost te veel tijd of moeite’ (11%). Zo'n 3% doet geen aangifte uit angst voor vergelding. Dat is vooral het geval bij geweldsmisdrijven.

Aangifte doen werd afgeraden door de politie

Ruim een kwart van de respondenten die van een misdrijf geen aangifte hebben gedaan lichten met een opmerking hun antwoord toe. Daaruit blijkt dat het vaak gaat om een combinatie van motieven: men doet geen aangifte, omdat men de tijd er niet voor wil nemen en in de verwachting dat het probleem toch niet wordt opgelost. Soms ook deed men geen aangifte, omdat het probleem inmiddels was opgelost.

In een aantal gevallen zag men af van aangifte, omdat dit door de politie werd afgeraden. Een greep uit de opmerkingen: “De politie zei dat aangifte doen geen zin had, omdat ik geen bewijsmateriaal heb” (geval van hacken), “Volgens de agent hoefde ik geen aangifte te doen, want

Figuur 17: Aangiftebereidheid voor enkele misdrijven gepleegd in Amersfoort

Toelichting: de figuur toont percentages Amersfoorters dat aangifte heeft gedaan van het delict waarvan men de laatste keer slachtoffer was.

Bron: O&S Amersfoort

men wist van het voorval (bedreiging)”, “De politie neemt zelden aangiftes op als het ‘slechts’ om een poging tot inbraak gaat”.

De politie zegt in een officiële reactie dat het juist beleid is om informatie te krijgen via aangifte of melding om een goed veiligheidsbeeld te hebben en om zaken op te lossen en ook verdachten in beeld te krijgen. Zij herkent zich daarom niet in de bovengenoemde reacties.

Daling registraties geven geen correct beeld van ontwikkelingen

De registraties van veel misdrijven bij de politie laten al jaren een dalende lijn zien. Dat dit niet per se betekent dat ook het daadwerkelijk aantal gepleegde misdrijven daalt laten de cijfers uit de monitor zien.

Een deel van de teruglopende aantallen registraties komt door de dalende aangiftebereidheid.

Het is overigens moeilijk aan te geven hoe het aantal misdrijven zich werkelijk ontwikkeld. Het aantal incidenten per delict is klein en de cijfers zijn bovendien met veel onzekerheden omgeven³.

7.7 Amersfoort vergeleken met andere steden

Ook landelijk is onderzoek gedaan naar slachtofferschap, subjectieve veiligheid en ervaren overlast en het oordeel over gemeente en politie via de Veiligheidsmonitor van het CBS. De landelijke dekking maakt het mogelijk om Amersfoort te vergelijken met Nederland en met andere gemeenten.⁴

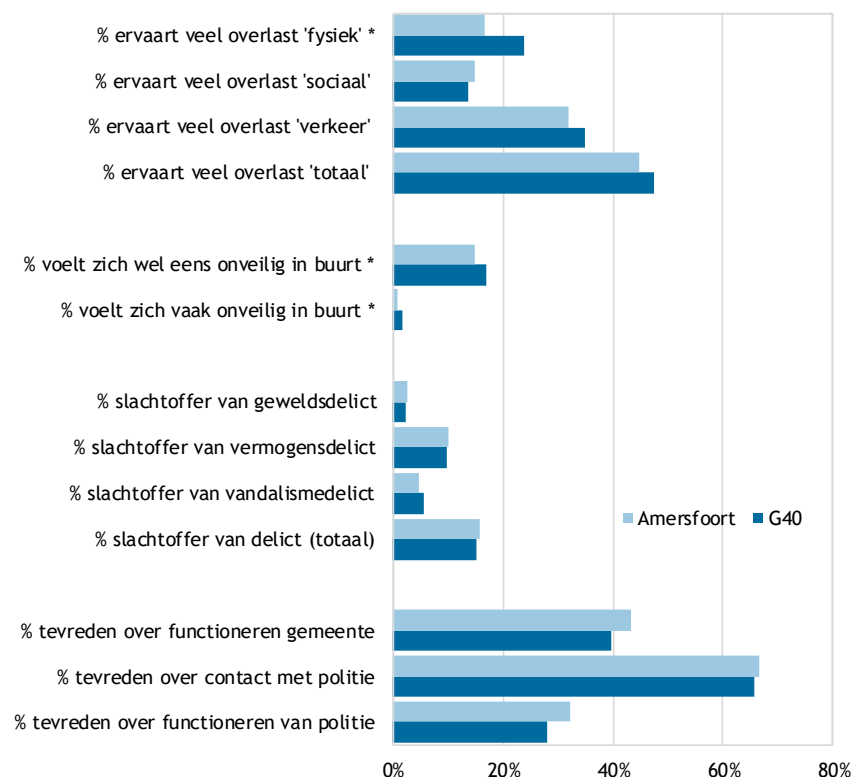
In onderstaand figuur is Amersfoort vergeleken met de G40, een stedennetwerk van 40 (middel)grote gemeenten.

Amersfoort blijkt in de vergelijking met de G40 in veel opzichten een gemiddelde stad te zijn. Dit geldt zowel voor de ervaren sociale overlast, de verkeersoverlast, als voor het oordeel over de gemeente en de politie over het veiligheidsbeleid. Het onderzoek laat ook zien dat het slachtofferschap van gewelds- en vermogensdelicten in Amersfoort weinig verschilt van andere steden. De registratie van misdrijven bij de politie toont overigens wel dat in Amersfoort relatief veel woninginbraken en juist minder geweldsmisdrijven en fietsdiefstallen plaatsvinden in vergelijking met andere steden.

Amersfoorters ervaren ook minder fysieke overlast, dat wil zeggen dat men hier minder last heeft van hondenpoep, zwerfvuil, vernielingen en graffiti. Ook voelen Amersfoorters zich doorgaans veiliger in hun buurt dan in de andere steden.

In voorgaande jaren stak Amersfoort nog meer in positieve zin af tegen andere grotere steden. Naast meer subjectieve veiligheid en ervaren fysieke overlast ervoer men in Amersfoort ook minder sociale overlast,

Figuur 18: Slachtofferschap en ervaren overlast Amersfoort en G40

*: het item scoort in Amersfoort significant beter dan in de G40 gemiddeld

Bron: Veiligheidsmonitor CBS, 2019

lag het slachtofferschap lager en was men vaker tevreden over het functioneren van gemeente en politie. In dit opzicht is Amersfoort meer naar het gemiddelde van de G40 gegroeid.

Noten

¹ Zie o.a. SCP-rapport, *De sociale staat van Nederland 2019*.

² Er is in februari 2020 apart onderzoek gedaan naar cybercrime in Amersfoort. Hierover zal binnenkort nog gerapporteerd worden.

³ In 2015 en 2017 is gevraagd naar misdrijven die in de afgelopen vijf jaar speelden en die in Amersfoort plaats vonden. In 2019 gaat het om misdrijven van de afgelopen twee jaar ongeacht de plek

waar ze plaats vonden. Voor gewelddelicten is vanwege een andere vraagstelling geen vergelijking met eerdere jaren mogelijk.

Bijlagen

Vragenlijst met scores

Het percentage tussen haakjes achter de vraag geeft het aandeel respondenten weer dat de vraag heeft beantwoord. Het percentage tussen haakjes achter de antwoordcategorieën geeft de score uit 2017 weer. Als de score in 2019 statistisch significant verschilt van die in 2017, dan is dit weergegeven met *. Als een antwoordcategorie in 2017 niet bestond, dan is dit weergegeven met (-).

A LEEFBAARHEID EN VOORZIENINGEN

De volgende vragen gaan over de buurt waarin u woont.

A1 Kunt u voor elk van de volgende voorzieningen in uw buurt aangeven hoe tevreden u bent? (98-99%)

	zeer tevreden		tevreden		neutraal		ontevreden		zeer ontevreden		weet niet/n.v.t.	
	2019	(2017)	2019	(2017)	2019	(2017)	2019	(2017)	2019	(2017)	2019	(2017)
winkels voor dagelijkse boodschappen	45%	(41%)	44%	(48%)	6%	(6%)	4%	(4%)	1%	(1%)	0%	(0%)
parkeergelegenheid	17%	(17%)	39%	(41%)	17%	(16%)	17%	(16%)	6%	(6%)	4%	(3%)
speelmogelijkheden voor kinderen *	13%	(12%)	34%	(39%)	23%	(21%)	10%	(9%)	3%	(3%)	17%	(15%)
Het groen in mijn straat	17%	(17%)	47%	(49%)	19%	(19%)	12%	(12%)	3%	(3%)	0%	(0%)

A2 Wat vindt u in het algemeen de verkeersveiligheid in uw straat? (99%)

Geef dit aan met een rapportcijfer van 1 (zeer slecht) tot en met 10 (zeer goed).

2019 (2017)

6,4 (6,4) (gemiddeld rapportcijfer)

A3 Kunt u van de onderstaande stellingen aangeven in hoeverre u het ermee eens bent? (98-99%)

	helemaal eens		mee eens		neutraal		mee oneens		helemaal oneens		weet niet/geen mening	
	2019	(2017)	2019	(2017)	2019	(2017)	2019	(2017)	2019	(2017)	2019	(2017)
ik voel mij thuis bij de mensen die in deze buurt wonen	18%	(18%)	51%	(50%)	22%	(22%)	5%	(6%)	2%	(2%)	1%	(1%)
het is vervelend om in deze buurt te wonen	1%	(1%)	3%	(2%)	7%	(8%)	30%	(31%)	59%	(57%)	1%	(1%)
ik heb veel contact met andere buurtbewoners	7%	(6%)	33%	(33%)	38%	(41%)	16%	(14%)	6%	(5%)	1%	(0%)

ik woon in een gezellige buurt waar veel saamhorigheid is	7%	(7%)	31%	(31%)	37%	(39%)	17%	(16%)	6%	(5%)	2%	(2%)
de mensen in deze buurt kennen elkaar nauwelijks	3%	(3%)	19%	(18%)	22%	(23%)	38%	(38%)	15%	(15%)	3%	(4%)
de mensen in deze buurt gaan op een prettige manier met elkaar om	10%	(10%)	60%	(58%)	23%	(24%)	4%	(4%)	1%	(1%)	2%	(3%)
de mensen hier zijn erg betrokken bij de buurt	5%	(5%)	30%	(29%)	41%	(43%)	15%	(15%)	3%	(3%)	5%	(5%)
ik zou meer contact willen hebben met buurtbewoners	2%	(2%)	19%	(20%)	43%	(43%)	26%	(26%)	7%	(7%)	3%	(2%)

A4 Hieronder staat een aantal voorvallen of misdrijven die in uw buurt *kunnen* voorkomen. Kunt u aangeven hoe vaak ze naar uw idee voorkomen in uw buurt? (97-99%)

		vaak		soms		(bijna) nooit		weet niet/geen mening	
		2019	(2017)	2019	(2017)	2019	(2017)	2019	(2017)
A	fietsdiefstal	4%	(4%)	26%	(27%)	42%	(41%)	28%	(27%)
B	diefstal <u>uit</u> auto's	4%	(4%)	24%	(28%)	44%	(43%)	28%	(25%)
C	vernieling of diefstal aan de buitenkant van auto's	6%	(6%)	31%	(33%)	42%	(41%)	21%	(20%)
D	vernielingen (straatmeubilair, bushokjes e.d.)	8%	(8%)	34%	(37%)	43%	(42%)	14%	(13%)
E	bekladding van muren of gebouwen*	5%	(6%)	26%	(30%)	54%	(51%)	14%	(13%)
F	rommel op straat*	30%	(28%)	43%	(45%)	25%	(25%)	2%	(2%)
G	hondenpoep*	28%	(30%)	43%	(43%)	26%	(24%)	3%	(3%)
H	mensen die op straat worden lastiggevallen	2%	(2%)	11%	(13%)	67%	(66%)	20%	(19%)
I	overlast door burens/omwonenden	7%	(6%)	28%	(26%)	61%	(63%)	5%	(5%)
J	overlast van groepen jongeren	9%	(9%)	32%	(33%)	53%	(53%)	5%	(5%)
K	drugsgebruik en handel in drugs*	9%	(7%)	16%	(15%)	47%	(51%)	27%	(27%)
L	dronken mensen op straat	5%	(4%)	19%	(17%)	63%	(66%)	13%	(13%)
M	overlast van zwervers, daklozen	2%	(2%)	7%	(6%)	78%	(79%)	13%	(13%)
N	beroving op straat (tasje, portemonnee, mobiel)*	0%	(1%)	6%	(8%)	67%	(66%)	26%	(25%)
O	bedreiging	1%	(1%)	7%	(9%)	67%	(66%)	25%	(25%)
P	inbraak in woningen *	12%	(10%)	47%	(46%)	26%	(29%)	15%	(15%)
Q	parkeeroverlast/ gebrek aan parkeerruimte	33%	(32%)	34%	(34%)	29%	(29%)	4%	(5%)
R	te hard rijden	33%	(31%)	43%	(46%)	22%	(21%)	2%	(2%)

S	agressief gedrag in het verkeer	12%	(11%)	30%	(32%)	49%	(49%)	9%	(8%)
T	onoverzichtelijke verkeerssituatie	23%	23%)	35%	(34%)	36%	(37%)	6%	(6%)
U	geluidsoverlast door verkeer	15%	(13%)	30%	(29%)	52%	(55%)	3%	(3%)
V	andere vormen van geluidsoverlast	10%	(9%)	35%	(35%)	50%	(52%)	5%	(4%)
W	stankoverlast	5%	(5%)	16%	(14%)	73%	(75%)	6%	(6%)

A5 Wat zijn volgens u het belangrijkste problemen in uw buurt, waarvan u vindt dat ze met voorrang moeten worden aangepakt? (94%)

Kies één letter (A t/m W) uit de vorige vraag die het buurtprobleem aangeeft. Als uw buurtprobleem niet in die lijst voorkomt, geef dit dan aan met de letter Z.

	2019	(2017)
1. Parkeeroverlast / gebrek aan parkeerruimte	15%	14%
2. Te hard rijden	11%	11%
3. Zwerfvuil	9%	7%
4. Hondenpoep	7%	8%
5. Woninginbraak	7%	6%
Ik ervaar geen problemen in mijn buurt *	16%	21%

A6 Kunt u uw antwoord toelichten?

A7 De gemeente stelt voor elke wijk geld beschikbaar om het leefklimaat te verbeteren. Zo kunnen bewoners die hiervoor een goed idee hebben geld krijgen uit het zogenaamde buurtbudget.

Hebt u wel eens van het buurtbudget gehoord? (98%) *

2019 (2017)

57% (62%) ja

43% (38%) nee

A8 Voelt u zich medeverantwoordelijk voor de leefbaarheid in uw buurt? (98%) *

2019 (2017)

77% (81%) ja

7% (5%) nee

16% (14%) weet niet / geen mening

A9 In hoeverre bent u actief om de leefbaarheid in uw buurt te verbeteren? (97%) (meerdere antwoorden mogelijk)

2019 (2017)

- 46% (46%) ik ben daar niet actief mee bezig
- 34% (34%) ik heb burens /omwonenden geholpen
- 11% (11%) ik heb meegedacht met bewoners/gemeente over de inrichting van de buurt of straat
- 14% (15%) ik heb geholpen met het organiseren van een bewonersactiviteit
- 33% (34%) ik heb zwerfvuil verwijderd
- 5% (5%) ik beheer een (stukje) openbaar groen
- 9% (9%) iets anders, namelijk

A10 Denkt u dat de buurt er de komende jaren op vooruit of achteruit zal gaan? (97%)

2019 (2017)

- 18% (17%) vooruit
- 15% (15%) achteruit
- 53% (55%) zal gelijk blijven
- 14% (13%) weet niet / geen mening

A11 En waarom verwacht u dat?

A12 Hoe gehecht bent u aan uw buurt? (97%)

2019 (2017)

- 18% (18%) zeer gehecht
- 54% (55%) gehecht
- 20% (20%) niet gehecht
- 3% (3%) helemaal niet gehecht
- 5% (4%) weet niet / geen mening

A13 Hoeveel aandacht heeft de gemeente voor de problemen in uw buurt? (97%) *

2019 (2017)

- 1% (1%) veel
- 28% (30%) voldoende
- 24% (36%) weinig
- 47% (33%) weet niet / niet van toepassing

A14 Wilt u toelichten waaruit dat blijkt?

A15 Wat is uw totaaloordeel over uw woning, uw buurt en over Amersfoort als stad? (98%)

Geef dit aan met een rapportcijfer van 1 (zeer slecht) tot en met 10 (zeer goed).

2019 (2017)

7,9 (7,9) uw woning (gemiddeld rapportcijfer)

7,4 (7,4) uw buurt / woonomgeving (gemiddeld rapportcijfer)

7,9 (7,7) Amersfoort * (gemiddeld rapportcijfer)

B VEILIGHEID

B1 Voelt u zich wel eens onveilig in uw eigen buurt? (97%)

2019 (2017)

22% (21%) ja

78% (79%) nee → ga naar vraag B3

B2 Hoe vaak voelt u zich onveilig in uw buurt? (21%)

2019 (2017)

7% (5%) vaak

49% (51%) soms

41% (40%) zelden

3% (3%) weet niet

B3 Was u of iemand in uw huishouden wel eens slachtoffer van criminaliteit in de afgelopen 24 maanden? (98%)

2019 (2017)

14% (-) ja

86% (-) nee

B4 Wilt u aangeven van welke misdrijven u of iemand in uw huishouden slachtoffer was in de afgelopen 24 maanden? (19%)

2019 (2017)

2,8% (-)	poging tot inbraak in de woning
1,6% (-)	inbraak in de woning waarbij iets is gestolen
1,3% (-)	iets gestolen uit de auto
4,7% (-)	iets gestolen of beschadigd aan buitenkant van de auto
3,7% (-)	diefstal van fiets
0,4% (-)	diefstal van bromfiets of scooter
0,7% (-)	diefstal van portemonnee, mobiel of tasje <u>zonder geweld (zakkenrollerij)</u>
2,5% (-)	slachtoffer van mishandeling, bedreiging of seksueel geweld
1,3% (-)	verkoopfraude via internet (bijv. betaalde goederen niet geleverd of geen geld ontvangen bij verkochte producten online)
0,6% (-)	hacken, bijv. inbraak op of misbruik van uw social media account, e-mail of bestanden op uw computer
1,7% (-)	nepmails (phishing), nepwebsites of nepberichten (via bijv. WhatsApp) waardoor u geld of persoonsgegevens bent kwijtgeraakt
0,4% (-)	online psychisch geweld (bijv. chantage, stalking, bedreiging of laster op het internet)
2,9% (-)	een <u>ander misdrijf</u> dan hierboven genoemd, namelijk

B5 Als u bij de vorige vraag meerdere misdrijven heeft aangekruist, wilt u dan aangeven van welk misdrijf u of uw huisgenoot de laatste keer slachtoffer werd? (11%) Geef dit aan met een letter (A-N) uit de vorige vraag.

B6 Is dit voorval gemeld bij de politie of is er aangifte gedaan? (15%)

2019 (2017)

20% (-)	ja, alleen gemeld bij de politie
42% (-)	ja, hiervan is ook aangifte gedaan (er is een proces-verbaal opgemaakt)
1% (-)	nee, het is door de politie zelf ontdekt
37% (-)	nee, het is niet bekend bij de politie

B7 U hebt geen aangifte gedaan van dit voorval. Wat was voor u de belangrijkste reden? (8%)

2019 (2017)

- 11% (-) het kostte teveel tijd of moeite
- 46% (-) het helpt toch niets
- 13% (-) het was niet zo belangrijk
- 3% (-) uit angst voor wraak
- 27% (-) anders, namelijk

B10 In hoeverre bent u actief om de veiligheid in uw buurt te verbeteren?

(6%) (meerdere antwoorden mogelijk)

2019 (2017)

- 44% (45%) ik ben daar niet zo mee bezig
- 17% (22%) ik ben lid van Burgernet *
- 25% (21%) ik ben lid van een Whatsappgroep voor veiligheid in onze buurt *
- 39% (37%) ik geef verdachte situaties door aan buurtbewoners of de politie
- 5% (4%) anders, namelijk

C ONDERHOUD VAN DE OPENBARE RUIMTE

C1 De volgende vragen gaan over uw wijk. Hoe oordeelt u over: (96-97%)

		zeer tevreden		tevreden		neutraal		niet tevreden		zeer ontevreden		geen mening/ n.v.t.	
		2019	(2017)	2019	(2017)	2019	(2017)	2019	(2017)	2019	(2017)	2019	(2017)
A	de hoeveelheid openbaar groen	15%	(15%)	56%	(55%)	16%	(18%)	10%	(9%)	2%	(2%)	1%	(1%)
B	de variatie in het groen*	9%	(10%)	48%	(50%)	27%	(27%)	11%	(10%)	3%	(2%)	2%	(1%)
C	het onderhoud van het groen	9%	(9%)	51%	(51%)	23%	(22%)	12%	(13%)	4%	(4%)	1%	(1%)
D	het onderhoud van voet- en fietspaden	6%	(6%)	53%	(51%)	21%	(24%)	14%	(14%)	4%	(4%)	2%	(2%)
E	het onderhoud van overige wegen	5%	(5%)	57%	(55%)	26%	(28%)	7%	(8%)	2%	(2%)	3%	(2%)
F	het onderhoud van sloten, grachten en vijvers *	4%	(4%)	41%	(44%)	25%	(26%)	9%	(10%)	3%	(2%)	18%	(14%)
G	het verwijderen van zwerfvuil	3%	(3%)	36%	(36%)	31%	(34%)	20%	(19%)	6%	(5%)	4%	(3%)

H	het onderhoud van speelplekken	3%	(3%)	32%	(32%)	27%	(27%)	9%	(8%)	2%	(3%)	27%	(25%)
I	de straatverlichting *	6%	(7%)	69%	(63%)	16%	(20%)	6%	(7%)	2%	(3%)	1%	(1%)
J	het algemene onderhoud van de wijk	4%	(5%)	62%	(59%)	26%	(28%)	6%	(6%)	1%	(1%)	1%	(1%)

C2 Waaraan zou de gemeente volgens u de meeste aandacht moeten besteden? (95%)

Kies een letter (A t/m I) van een categorie uit de vorige vraag.

		2019	(2017)
1.	Het verwijderen van zwerfvuil	17%	(17%)
2.	Het onderhoud van voet- en fietspaden *	12%	(15%)
3.	De hoeveelheid openbaar groen	9%	(10%)
4.	Het algemene onderhoud van de wijk *	8%	(14%)
5.	Het onderhoud van het groen *	6%	(9%)

C3 Kunt u toelichten waar dat uit blijkt?

Belangrijkste problemen in eigen buurt

Het percentage dat vindt dat dit het belangrijkste probleem is in de buurt dat met voorrang wordt opgelost

Positie 2019	Probleem (positie 2017)	%	met name genoemd in....
1	Parkeeroverlast / gebrek aan parkeerruimte (1)	15,0%	Vermeerkwartier, Zielhorst, Nieuwland
2	Te hard rijden (2)	11,3%	Soester-, Leusderkwartier, Hoogland
3	Rommel op straat (4)	8,8%	Kruiskamp, Liendert, Schothorst-Zuid
4	Hondenpoep (3)	7,4%	Soesterkwartier, Nieuwland
5	Woninginbraak (6)	6,7%	Hooglanderveen, Vathorst
6	Onoverzichtelijke verkeerssituatie (5)	5,9%	Vathorst, Kattenbroek
7	Overlast van groepen jongeren (7)	3,8%	De Koppel, Stadskern
8	Geluidsoverlast door verkeer (8)	3,7%	Rustenburg, Berg-Noord
9	Drugsoverlast (10)	3,2%	De Koppel, Kruiskamp
10	Overlast door burens / omwonenden (9)	2,5%	Soesterkwartier, Kruiskamp, Kattenbroek
11	Stankoverlast (15)	1,7%	Rustenburg, Nieuwland
12	Vernielingen en vandalisme (11)	1,7%	Schuilenburg
13	Diefstal of vernieling aan buitenkant auto (13)	1,4%	Vermeerkwartier
14	Geluidsoverlast, niet door verkeer (12)	1,3%	Stadskern, Soesterkwartier
15	Diefstal <u>uit</u> auto's (14)	1,3%	Hooglanderveen, Berg-Noord
16	Fietsdiefstal (16)	0,9%	Berg-Noord, Randenbroek
17	Agressief verkeersgedrag (19)	0,7%	De Koppel, Berg-Zuid
18	Bekladding van muren of gebouwen (17)	0,6%	Berg-Noord
19	Mensen die op straat worden lastiggevalen (18)	0,5%	Liendert, Kruiskamp
20	Dronken mensen op straat (20)	0,5%	Stadskern
21	Overlast door zwervers, daklozen (21)	0,4%	Stadskern
22	Bedreiging (22)	0,2%	De Koppel
23	Beroving op straat (mobiel, etc.) (23)	0,2%	
24	Overige problemen	3,6%	Hoogland
	"Ik ervaar geen problemen in mijn buurt"	16%	Hoogland, Rustenburg

Belangrijkste problemen per wijk

Welk probleem moet met voorrang worden aangepakt in uw buurt?
(tussen haakjes de positie in 2017)

Amersfoort (totaal)

- 1 (1) Parkeerverlast / gebrek aan parkeerruimte
- 2 (2) Te hard rijden
- 3 (4) Rommel op straat
- 4 (3) Hondenpoep
- 5 (6) Woninginbraak

Stadskern

- 1 (2) Te hard rijden
- 2 (3) Rommel op straat
- 3 (1) Parkeerverlast / gebrek aan parkeerruimte
- 4 (-) overlast (groepen) jongeren
- 5 (-) drugsoverlast

Soesterkwartier

- 1 (2) Te hard rijden
- 2 (3) Parkeerverlast / gebrek aan parkeerruimte
- 3 (1) Hondenpoep
- 4 (4) Rommel op straat
- 5 (5) Onoverzichtelijke verkeerssituatie

De Koppel

- 1 (1) Rommel op straat
- 2 (3) Parkeerverlast / gebrek aan parkeerruimte
- 3 (2) Overlast van groepen jongeren
- 4 (-) Onoverzichtelijke verkeerssituaties
- 5 (4) Te hard rijden

Kruiskamp

- 1 (1) Rommel op straat
- 2 (2) Te hard rijden
- 3 (3) Parkeerverlast / gebrek aan parkeerruimte
- 4 (4) Drugsoverlast
- 5 (5) Onoverzichtelijke verkeerssituaties

Liendert

- 1 (1) Rommel op straat
- 2 (3) Te hard rijden
- 3 (2) Parkeerverlast / gebrek aan parkeerruimte
- 4 (5) Drugsoverlast
- 5 (4) Overlast (groepen) jongeren

Rustenburg

- 1 (1) Te hard rijden
- 2 (3) Woninginbraak
- 3 (5) Hondenpoep
- 4 (2) Rommel op straat
- 5 (4) Geluidsoverlast door verkeer

Schuilenburg

- 1 (1) Rommel op straat
- 2 (5) Parkeerverlast / gebrek aan parkeerruimte
- 3 (2) Te hard rijden
- 4 (3) Woninginbraak
- 5 (4) Overlast van groepen jongeren

Randenbroek

- 1 (2) Parkeerverlast / gebrek aan parkeerruimte
- 2 (1) Te hard rijden
- 3 (4) Rommel op straat
- 4 (3) Woninginbraak
- 5 (5) Onoverzichtelijke verkeerssituatie

Vermeerkwartier

- 1 (1) Parkeeroverlast / gebrek aan parkeerruimte
- 2 (2) Hondenpoep
- 3 (4) Te hard rijden
- 4 (3) Rommel op straat
- 5 (-) Vernielingen aan auto's

Leusderkwartier

- 1 (3) Te hard rijden
- 2 (2) Parkeeroverlast / gebrek aan parkeerruimte
- 3 (-) Rommel op straat
- 4 (4) Hondenpoep
- 5 (5) Onoverzichtelijke verkeerssituatie

Berg-Zuid

- 1 (2) Te hard rijden
- 2 (1) Parkeeroverlast / gebrek aan parkeerruimte
- 3 (3) Onoverzichtelijke verkeerssituatie
- 4 (-) Rommel op straat
- 5 (5) Woninginbraak

Berg-Noord

- 1 (1) Parkeeroverlast / gebrek aan parkeerruimte
- 2 (5) Hondenpoep
- 3 (3) Te hard rijden
- 4 (2) Woninginbraak
- 5 (-) Geluidoverlast door verkeer

Schothorst-Zuid

- 1 (4) Rommel op straat
- 2 (2) Te hard rijden
- 3 (3) Woninginbraak
- 4 (5) Hondenpoep
- 5 (1) Onoverzichtelijke verkeerssituatie

Schothorst-Noord

- 1 (1) Parkeeroverlast / gebrek aan parkeerruimte
- 2 (4) Rommel op straat
- 3 (2) Woninginbraak
- 4 (3) Te hard rijden
- 5 (-) Hondenpoep

Hoogland

- 1 (2) Te hard rijden
- 2 (1) Parkeeroverlast / gebrek aan parkeerruimte
- 3 (3) Hondenpoep
- 4 (-) Onoverzichtelijke verkeerssituatie
- 5 (-) Woninginbraak

Zielhorst

- 1 (1) Parkeeroverlast / gebrek aan parkeerruimte
- 2 (2) Hondenpoep
- 3 (-) Rommel op straat
- 4 (5) Onoverzichtelijke verkeerssituatie
- 5 (4) Te hard rijden

Kattenbroek

- 1 (1) Te hard rijden
- 2 (3) Onoverzichtelijke verkeerssituatie
- 3 (5) Rommel op straat
- 4 (4) Parkeeroverlast / gebrek aan parkeerruimte
- 5 (-) Hondenpoep

Nieuwland

- 1 (1) Parkeerverlast / gebrek aan parkeerruimte
- 2 (2) Hondenpoep
- 3 (3) Te hard rijden
- 4 (5) Rommel op straat
- 5 (5) Woninginbraak

Vathorst

- 1 (4) Onoverzichtelijke verkeerssituatie
- 2 (1) Parkeerverlast / gebrek aan parkeerruimte
- 3 (2) Te hard rijden
- 4 (4) Woninginbraak
- 5 (-) Rommel op straat

Hooglanderveen

- 1 (1) Parkeerverlast / gebrek aan parkeerruimte
- 2 (4) Hondenpoep
- 3 (2) Te hard rijden
- 4 (5) Woninginbraak
- 5 (3) Onoverzichtelijke verkeerssituatie

Overzicht kengetallen per wijk

Prioriteitswijken

[illegible]

Overige wijken (deel 1)

[illegible]

Overige wijken (deel 2)

		Amersfoort	Schothorst-Zuid	Schothorst-Noord	Zielhorst	Kattenbroek	Hoogland	Nieuwland	Vathorst	Hooglanderveen
Kengetallen	score									
rapportcijfer woning	1-10	7,9	7,6	8,0	8.1	8,1	8,1	7,9	8,3	8,2
rapportcijfer buurt / woonomgeving	1-10	7,4	7,3	7,4	7,5	7,6	7,7	7,2	7,5	7,6
ontwikkeling buurt	%	+2%	-2%	-16%	-9%	-9%	+1%	-13%	-3%	+7%
weinig aandacht van gemeente	%	23%	21%	21%	21%	20%	24%	26%	20%	26%
rapportcijfer verkeersveiligheid	1-10	6,4	6,8	7,0	6,7	6,5	6,6	6,8	6,6	6,1
sociale samenhang	0-10	6,3	6,4	6,2	6,5	6,2	6,8	6,1	6,3	6,9
gehechtheid aan de buurt	1-10	72%	71%	74%	79%	77%	79%	62%	66%	80%
fysieke overlast	0-10	3,6	3,9	3,6	3,2	3,8	2,7	3,6	3,3	2,8
oordeel alg. onderhoud	1-5	3,6	3,5	3,5	3,7	3,8	3,6	3,7	3,7	3,6
tevredenheid groen in de straat	1-5	3,7	3,8	3,7	3,7	3,7	3,7	3,7	3,7	3,5
ervaren onveiligheid	0-10	1,3	1,4	1,2	1,2	1,0	0,6	0,8	1,0	0,7
ervaren sociale overlast	0-10	1,9	1,6	1,7	1,3	1,6	1,1	1,6	1,5	1,1
tevredenheid voorzieningen:	1-5									
winkels voor dagelijkse boodsch.	1-5	4,3	4,3	4,4	4,6	4,6	4,4	3,9	4,5	4,4
speelmogelijkheden voor kinderen	1-5	3,5	3,6	3,5	3,8	3,4	3,7	3,7	3,8	3,3
parkeermogelijkheden	1-5	3,4	3,8	3,7	3,6	3,8	3,8	3,2	3,6	3,5
		score wijk in 2019 is statistisch significant negatiever dan in 2015								
		score wijk in 2019 is statistisch significant positiever dan in 2015								

Overzicht kengetallen en toelichting

	2013	2015	2017	2019
1. % inwoners dat zich wel eens onveilig voelt in de eigen buurt	24,5%	24,6%	*21,3%	22,1%
2. % inwoners dat vaak overlast ervaart van groepen jongeren in eigen buurt	8,5%	*9,2%	9,2%	8,9%
3. Schaalscore sociale overlast (0=niet, 10=veel)	1,8	1,8	1,8	*1,9
4. Rapportcijfer voor de buurt/woonomgeving	7,4	7,3	7,4	7,4
5. Schaalscore sociale cohesie (0=geen, 10=veel)	6,39	6,36	6,33	6,3
6. % dat vindt dat bewoners erg betrokken zijn bij de buurt	34%	35%	34%	36%
7. % inwoners dat tevreden is over het onderhoud van de wijk	62%	64%	64%	66%
8. Schaalscore fysieke overlast (0=geen, 10=veel)	4,1	*3,9	*3,7	3,6
9. % inwoners dat tevreden is over de hoeveelheid groen in de wijk	78%	*75%	*70%	70%
10. Rapportcijfer voor de verkeersveiligheid in de eigen straat	6,7	*6,5	6,4	6,44
11. % inwoners dat (zeer) tevreden of neutraal is over parkeren in de buurt	79%	79%	77%	76%
12. Ontwikkeling van de buurt (saldo positief - negatief)	1,7%	1%	2,7%	2,1

Toelichting:

De kengetallen 1 t/m 12 werden een aantal jaren gebruikt voor de Gemeentebegroting en de Jaarrekening.

* toe- of afname ten opzichte van eerdere meting is statistisch significant. Dat wil zeggen dat de kans dat het verschil door toeval komt kleiner is dan 5%.

1-3: programma Veiligheid en handhaving

2. % dat vaak overlast van groepen jongeren in de eigen buurt op het totaal van de antwoorden, incl. 'geen mening'.

3. De schaalscore is berekend op basis van de mate waarin volgens bewoners in hun buurt sprake is van zeven genoemde vormen van overlast: mensen die op straat worden lastig gevallen, overlast door omwonenden, overlast door groepen jongeren, dronken mensen op straat, drugsoverlast, zwervers/daklozen en geluidsoverlast anders dan door verkeer. De score varieert van 0 (komt niet voor), 'komt soms voor' tot 10 (komt vaak voor).

4-6: programma Wijken en Wonen

5. Het kengetal 'sociale samenhang' of 'sociale cohesie' is berekend op basis van de eerste vier stellingen uit tabel 1. Dit kengetal is een schaalscore (geen rapportcijfer!) die varieert van 0 (=geen samenhang) tot 10 (=veel samenhang).

6. % mensen dat het (helemaal) eens is met de stelling 'de bewoners in deze buurt voelen zich erg betrokken bij de buurt' op het totaal van de antwoorden, inclusief 'weet niet/ geen mening'.

7-9: programma Stedelijk beheer en milieu

7. Vanaf 2017 wordt deze indicator anders berekend, waarbij eerdere cijfers zijn herberekend. Het cijfer geeft het percentage inwoners (18-84) dat (zeer) tevreden is over het algemeen onderhoud van de wijk, op het totaal van de antwoorden, inclusief neutraal en weet niet/geen mening. De streefcijfers zijn naar rato omgerekend.

8. De schaalscore fysieke overlast is gebaseerd op de mate waarin bewoners vinden dat er sprake is van zwerfvuil, hondenpoep, vernielingen en graffiti in hun buurt. Het is dus geen rapportcijfer! (voorheen: 'fysieke kwaliteit' met omgekeerde score).

9. Het cijfer geeft het percentage inwoners dat (zeer) tevreden is over de hoeveelheid groen in de wijk, op het totaal van de antwoorden, inclusief neutraal en weet niet/geen mening. De streefcijfers zijn naar rato omgerekend.

10-11: Programma Mobiliteit

10. Rapportcijfer voor verkeersveiligheid in de eigen straat (van 1 tot 10).

11. % mensen dat (zeer) tevreden of neutraal is op het totaal van de antwoorden, exclusief 'weet niet/n.v.t.'.

12. Het percentage mensen dat vindt dat hun buurt er in de komende jaren op vooruit zal gaan minus het percentage dat een achteruitgang verwacht.

Onderzoek en statistiek
Gemeente Amersfoort

Auteurs: Ben van de Burgwal, Walrick Huurdeman

april 2020